

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE COMMISSIE FYSIEKE LEEFOMGEVING DORDRECHT D.D. 30 juni 2020

Vergaderkamer 3

Voorzitter: dhr. Soy

Commissiegriffier: dhr. Den Boer

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Mevr. Van den Bergh (PvdA)

Dhr. Bosuguy (D66)

Dhr. Gündogdu (Beter Voor Dordt)

Dhr. Hartog (PVV)

Mevr. Jager (Fractie Jager)

Mevr. Klein-Hendriks (ChristenUnie-SGP)

Dhr. Kleinpaste (Gewoon Dordt)

Mevr. Koene (Gewoon Dordt)

Dhr. Kuhlmann (VVD)

Dhr. Loekemeijer (D66)

Dhr. Noldus (VVD)

Dhr. Oostenrijk (CDA)

Dhr. Van der Klaauw (Beter Voor Dordt)

Dhr. Soy (Beter Voor Dordt)

Dhr. Stolk (VSP)

Dhr. Struijk (ChristenUnie/SGP)

Dhr. Timmer (GroenLinks)

Dhr. Tutupoly (Beter Voor Dordt)

Mevr. Van der Veen (Gewoon Dordt)

Portefeuillehouders: wethouder P. Sleeking, wethouder M. Stam.

1. Opening, mededelingen en vaststellen agenda

De voorzitter: Goedenavond dames en heren, welkom bij een volgende commissie Fysiek en Leefomgeving die we wederom online zullen gaan beleggen. Ik wil allereerst even beginnen met de inventarisatie wie we allemaal vanavond in de vergadering hebben. Mark, mag ik jou vragen om even de lijst met ons door te nemen?

De heer Den Boer: Dat zal ik doen. Aanwezig in de vergadering zijn de heer Kuhlmann van de VVD. De heer Timmer van GroenLinks. De heer Loekemeijer van D66. De heer Hartog van de PVV. De heer Van der Meer van GroenLinks. De heer Tutupoly van Beter Voor Dordt. De heer Kleinpaste van Gewoon Dordt. De heer Gündogdu van Beter Voor Dordt. Even kijken hoor. Mevrouw Jager van Fractie Jager. Mevrouw Klein-Hendriks van de ChristenUnie-SGP. Mevrouw Van den Bergh van de Partij van de Arbeid. De heer

Struijk van de ChristenUnie/SGP. De heer Stolk van de VSP. Mevrouw Van der Veen van Gewoon Dordt. De heer Noldus van de VVD. De heer Soy, uw voorzitter van vanavond. De heer Bosuguy van D66. De heer Van der Klaauw van Beter Voor Dordt. De wethouder Sleeking en Stam. En de heer Dhr. Oostenrijk van het CDA. En volgens mij mis ik er nu nog.

Mevrouw Koene: Ben je mij nog vergeten.

De heer Den Boer: Precies. Dat is het inderdaad. Ik mis er nog eentje, Irene Koene van Gewoon Dordt. Gewoon Dordt met mensen aanwezig dus daarom twijfelde ik even. Tot zover.

De voorzitter: Ja dank u wel voorzitter. Ik moest ook even goed kijken van wie is dat nou, ik ook op, maar dat weten we nu inmiddels. Dat is mevrouw Koene. Allen van harte welkom. Mijn naam is Osman Soy, dat heeft u gehoord en u kent mij al langer. Dus ik wil snel beginnen. De agenda zoals die voorligt, kunnen we die zo vaststellen?

De heer Gündogdu: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Gündogdu zie ik in beeld.

De heer Gündogdu: Ja voorzitter, ik heb een ordevoorstel. Vragen aan het college komen pas op het einde van deze vergadering aan bod. En ik heb een vraag aan het college waarvan ik denk dat die ook wel heel actueel is bij de onderwerpen die we straks met elkaar gaan bespreken. Als mijn collega's het willen toestaan zou ik die vraag nu willen stellen aan het college.

De voorzitter: Ik heb daar zelf geen bezwaar tegen. Als er ook iemand is vanuit het college om er antwoord op te geven, dan geef ik u hierbij de ruimte om uw vraag te stellen.

De heer Gündogdu: Nou dank u wel voorzitter. Voorzitter namens Beter voor Dordt het volgende willen we voorleggen aan het college. In de media stond recent dat veel meer goederentreinen rijden door Zwijndrecht en Dordrecht gaan rijden en de gemeente totaal verrast is. Dat verbaast ons natuurlijk uiteraard ook. Nou ProRail en Rijkswaterstaat hebben bedacht dat per 1 december het aantal goederenterreinen door ons eiland aanzienlijk verhoogd kan worden. Eén van de drukste treinverkeerroutes van Europa wordt nog zwaarder belast. En de gemeente is geïnformeerd hebben we kunnen vernemen. Maar niet meegenomen in de totstandkoming van dit besluit. Nou in dat kader hebben we een aantal vragen. Is Rijksoverheid en ProRail niet bekend met de onmenselijkheid van deze toename van het aantal verkeersbewegingen over het spoor op ons, over ons eiland? Tweede vraag, hoeveel procent van deze toename zal bestaan uit gevaarlijke goederen? Is de gemeente daarover wel geïnformeerd? Derde vraag is, wat zijn de consequenties van dit besluit op onze groeiagenda, en de ontwikkelingen onder andere voor woningbouw aan de Spoorzone? En mijn laatste vraag, welke actie gaat de gemeente opzetten om tegen dit besluit te ageren? Wordt in dit kader de samenwerking met Zwijndrecht ook opgezocht? Dat was even, dit waren mijn vragen

voorzitter. Het college kan daar nu antwoord op geven, wat mijn voorkeur heeft, of straks wellicht terugkomen in de inhoudelijke bespreking van diverse onderwerpen. Dank u wel.

De voorzitter: Ik stel voor dat we gewoon met de agenda verdergaan en dat het college de kans krijgt om daar straks op te reageren, om te voorkomen dat we alle vragen naar voren halen. Omdat het een specifieke vraag, ik hoor iemand. Nee.

De heer ...: Voorzitter?

De voorzitter: Ja.

De heer ...: Wacht, ik zal even mijn camera aanzetten. Ik heb ook nog een vraag aan het college. Zal ik die nu stellen of bij punt 7? Wat is uw voorkeur?

De voorzitter: Dat zeg ik net. Ik wil toch bij punt 7 de Vragen aan het college bewaren tot punt 7. De heer Gündogdu die heeft aangegeven dat hij een vraag heeft wat raakvlak heeft met blok 1. Vandaar dat ik hem even de ruimte heb gegeven. Maar ik wil niet dat we straks drie, vier andere vragen allemaal naar voren halen. Dus met uw toestemming wil ik toch doorgaan met het volgende punt op de agenda. En dat zijn de mededelingen. Ik zie de heer Kleinpaste. U wilt het woord?

De heer Kleinpaste: Graag voorzitter, want ik vind het prima dat er vragen voor aan het college naar voren worden gehaald, maar dan vind ik het ook wel prettig dat het antwoord op die vragen ook losgekoppeld van het eerste blok van de agenda worden beantwoord, zodat we daar gemakkelijker ook in dat blok eventueel op zouden kunnen reageren. Dus de vorm, de vragen wel te stellen maar het antwoord uit te stellen, vind ik niet zo sjiek.

De voorzitter: Ok, dan kijk ik even naar het college of er iemand vanuit het college antwoord kan geven op de vragen die zojuist is gesteld. De heer Sleeking.

De heer Sleeking: Ja voorzitter, het zit natuurlijk voor een deel in de portefeuille van mijn collega, Rik Van der Linden. Maar ook vanuit de stuurgroep Spoorzone kan ik daar in ieder geval wel in grote lijnen straks antwoord op geven.

De voorzitter: Maar het verzoek is of u daar nu antwoord op kan geven.

De heer Sleeking: Zo had ik hem niet begrepen. Ik dacht straks bij de commissiebehandeling, want dan kunnen er misschien nog andere mensen ook op reageren.

De voorzitter: Ok, dan gaan we verder. Ok dan gaan we door naar de volgende punt op de agenda, dat zijn de Mededelingen. Zijn er vanuit de commissie mededelingen? Nee? Ok. Is ervan uit, zijn er vanuit het college mededelingen? Ook niet.

2. Bespreking kadernota 2021 (moties en amendementen)

De voorzitter: Dan gaan we door naar de Bespreking van de kadernota. Zoals jullie weten is de bespreking van de kadernota in twee blokken opgedeeld. Blok 1 gaat over Wonen, Ruimte en Klimaat en duurt tot maximaal 21.30 uur. Dus we moeten wel een beetje haast maken. Dan hebben we pauze. En dan Blok 2 die begint om 21.45 en die gaat over de Energietransitie, Verkeer en Mobiliteit. Elke fractie heeft per blok één spreektermijn. Vriendelijk verzoek dus om in uw woordvoering gelijk alle onderwerpen mee te nemen waarover u in dit blok iets wilt zeggen. En om het bondig te houden zodat er ook voldoende tijd is voor debat en een reactie van het college. Blok 1, Wonen, Ruimte en Klimaat. We hanteren de sprekersvolgorde van de raad. Dat betekent allereerst Beter voor Dordt, gevolgd door VVD, CDA, D66, GroenLinks, ChristenUnie/SGP, PVV, SP, VSP, PvdA, Gewoon Dordt en Fractie Jager. Ik geef allereerst Beter voor Dordt het woord. Wie mag ik het woord geven namens Beter voor Dordt? De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Ja dat mag aan mij voorzitter, dank je wel. Wij hadden vanuit Beter voor Dordt een aantal punten aangeleverd waarvan we met het college nog eens even van gedachten willen wisselen, ook in het kader van de kadernota en het meerjaren prognoses. Om te beginnen met de Woningbouwambitie. Nou we weten inmiddels dat ze, nou de woningbouw op gang komt. Het aantal woningen weliswaar in de planvoorraad goed op peil is. Weliswaar halen we die 4000 niet, maar het scheelt weinig zou ik zeggen. Mijn concrete vraag is aan het college. Wat kunnen wij zeg maar nog verwachten voor de komende tijd als het gaat om woningbouwplannen, met in ons achterhoofd, heeft bijvoorbeeld deze hele coronacrisis effect of is het aannemelijk dat het effect heeft op de woningbouwcijfers zoals we dat nu voor ons hebben? Dat is mijn concrete vraag als het gaat om woningbouw. Vervolgens ga ik verder, ik doe het heel snel, naar de vraag over ondergrondse afvalcontainers. Hebben wij ook ingebracht. Voorzitter, nou ja dit onderwerp dat speelt al geruime tijd. Wij vanuit Beter voor Dordt hebben diverse keren aangegeven of het nou niet eens een keertje, nou ja handig zou zijn om in een aantal wijken pasloze, ondergrondse afvalcontainers te realiseren, waarbij we uitgaan dat het zwerfvuil kan tegengaan. En met name in een aantal wijken waar men niet zozeer is gebonden aan de wijk waar men woont, ik denk aan bijvoorbeeld arbeidsmigranten dat die voor een aantal woningen in de wijk, een aantal maanden wonen in een wijk en vervolgens weer weggaan, dat zij misschien de moeite niet waard vinden om een pas aan te schaffen. Is het de moeite waard om in de komende tijd ook nog eens te kijken of wij ondergrondse afvalcontainers kunnen laten plaatsen waar dus geen pas op zit? Dat is een concrete vraag. Vervolgens voorzitter, hebben we een bijzonder onderwerp ook geagendeerd: drugsafval.

De voorzitter: Ik zie een interruptie vanuit de heer Kleinpaste. De heer Kleinpaste, u heeft het woord.

De heer Kleinpaste: Voorzitter. Ja ik wou toch dat even heel helder weten of ik de heer Gündogdu nou goed begrijp, dat hij denkt dat arbeidsmigranten in hogere mate

verantwoordelijk zijn voor niet correct weggegooid afval dan andere inwoners in onze wijken.

De heer Gündogdu: Nee voorzitter, dat heeft mijnheer Kleinpaste verkeerd begrepen. Ik zou het enigszins nuanceren. Maar waar het ons om gaat is dat de ondergrondse afvalcontainer, een pasloze, dat dat een stukje laagdrempeliger kan zijn om het afval in die container te gooien, zwerfafval te voorkomen, dan een container waar die met een pasje bij kan. En vooral in bepaalde wijken, en die weten wij, die hebben wij in beeld, zien we bijvoorbeeld als het gaat om arbeidsmigranten, die hebben niet een bepaalde binding met een gebied. Ik wil niet zeggen dat zij bron zijn van het probleem, maar vanuit onze dienstverlenende houding zou het allicht een afvalcontainer waar je dus geen pas voor nodig hebt juist die drempel kunnen verlagen. Dat is ons pleidooi. Wij hebben daar eerder ook bij stilgestaan, en nu wederom het verzoek om dat eens een keertje uitgezocht te hebben of een aantal delen van onze stad dit, als zijnde experiment, eens een keertje uit te rollen.

De heer Kleinpaste: Voorzitter? Mag ik daar nog kort op reageren?

De voorzitter: Jazeker.

De heer Kleinpaste: Want ik ben heel erg benieuwd of Beter voor Dordt dan ook heeft onderzocht of zo'n pasloze container of dat echt het effect heeft wat hier wordt beweerd. Is daar al contact over geweest met de afvalverwerker? Heeft u geïnformeerd aan mensen die veel ervaring hebben bij het ophalen van zwerfafval of de veronderstelling die u hier doet ook echt concreter zou werken?

De heer Gündogdu: Voorzitter, dit brengen we natuurlijk niet zomaar in. Er zijn diverse experimenten in den lande, kijk maar naar Rotterdam waar ik dagelijks kom. Juist daar is geprobeerd, dat wil niet zeggen dat het 100% waterdicht is, maar het is, ik zeg ook bewust het is een experiment. Waarbij we dus uitgaan dat het aantal zwerfafval, maar ook zeg maar dat laagdrempelige, drempel weghalen, dat dat zeker zal, in de praktijk zich zal bewijzen. En vandaar dat we ook zeggen het is een experiment. Doe dat nou eens een keertje en hou het niet af. Dat is zeg maar onze oproep. En als u zegt van kunt u dat staven, dat kan ik niet. Maar meer uit ervaring uit den lande. Vandaar dat we dit ook zo inbrengen.

De voorzitter: Mijnheer Gündogdu, ik wilde even een punt of komma. Ik zie mevrouw Klein-Hendriks ook even het woord vragen. Mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja dank u wel. De heer Gündogdu weet vast en zeker ook dat er natuurlijk nagedacht moet gaan worden over hoe kunnen we nu met reststroom en afval omgaan, juist ook omdat de kosten anders enorm op gaan lopen die we als gemeente Dordrecht maken voor de verwerking van vooral onze grijze afval. Ik kan me voorstellen dat een open vraag van zou het kunnen werken dat het zwerfafval wat wordt verminderd, dat dat een leuke vraag is. Maar dat miskent eigenlijk dat je hier dus gewoon voor gaat zorgen dat huisafval gewoon in containers kan en dat je daarmee dus

eigenlijk je eigen beleid om juist met dat restafval terug te dringen, dat je dat een beetje aan het tegenwerken bent. Hoe ziet de heer Gündogdu dat?

De heer Gündogdu: Nee voorzitter, zo zie ik het echt niet. Zwerfafval is één van de grootste ergernissen in deze stad. We hebben het er vaak genoeg over. En hetgeen wat we juist zeg maar voor pleiten is geef nou eens een kans, kijk of je hiermee enigszins het probleem oplost. Het is een en-en verhaal. Als ik uw redenatie volg dan is het puur vanuit de kostentechnische kant zou ik zeggen, terwijl u juist een ergernis, een grote ergernis in deze stad wilt oplossen. Althans, een eerste poging daartoe wil doen middels een experiment. En ik zou het meer een en-en verhaal zien. Ik ben er niet van overtuigd dat in die ondergrondse containers vol worden gedumpt met, nou ja, grijs afval om het zo even te zeggen. Het is juist een middel, laagdrempelig, om mensen uit te nodigen om hun afval in die bakken te gooien. Dat is onze redenatie. En voor zover we dat nooit hebben, omdat we dat nooit hebben onderzocht weten we ook niet wat dat betekent. Dus eigenlijk een oproep aan het college, het hoeft niet in de volledige stad uitgewerkt te worden, maar een aantal plekken waarvan we nu al weten dat zijn hotspots, probeer dat nou eens een keertje uit. En als het niet lukt, nou dan praten we wel verder. Dat is de insteek wat wij willen meegeven aan het college. Voorzitter, als ik verder mag dan wil ik het.

De voorzitter: Duidelijk, dat wilde ik net gaan vragen om ook een beetje te gaan afronden. Als u verder wilt gaan heel graag.

De heer Gündogdu: Ja, ja, ja. Het volgende onderwerp wat wij hebben ingebracht is drugsafval, het zal de commissie wel zeggen van wat bedoelen ze daarmee? Nou vanuit Beter voor Dordt voorzitter, niet alleen in het Brabantse zou ik zeggen, maar ook bij ons, in onze Biesbosch wordt regelmatig drugsafval aangetroffen. En enerzijds heeft het heel veel nadelige effecten op de natuur, het milieu. Daarnaast ook gezondheidsrisico's. En ook niet te vergeten het opruimen van drugsafval kost heel veel geld. Er moet een gespecialiseerd bureau ingeschakeld worden die dat moet komen opruimen. En zonder in discussie te gaan hoe we, of we drugsafval willen legaliseren of niet. Zou het college in overweging willen nemen zoals dat in den lande in een aantal plaatsen ook het geval is, om drugsafval wegbrengstations, om het zo even te zeggen, ik weet niet wat de benaming daarvoor is, om dat te faciliteren? Dat is even een concrete vraag ook aan het college. Voor de rest hebben we bij dit blok geen vragen voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Gündogdu namens Beter voor Dordt. Dan wil ik de volgende fractie het woord geven, dat is fractie VVD. Wie mag, o ik zie al de heer Noldus in beeld. Mijnheer Noldus, u heeft het woord.

De heer Noldus: Ja voorzitter, dank u wel. Onze inbreng gaat met name over bouwen en realiseren van woningbouw. Wat ons betreft is het zaak om ook in deze tijd vol in te zetten op de reeds ingezette koers. En ondanks crisis koers houden, en bouwen in de afgesproken vorm, tempo en de trajecten, is van groot belang. Het woord crisis is in het Chinees met twee karakters geschreven, waarbij het ene staat voor gevaar, maar het andere staat voor mogelijkheden. En voor duurzame groei, ook in financiële zin, moeten

we meer groeien dan de rest van het land, want dan pas wordt immers het gemeentefonds anders verdeeld. En eerder is in de commissie Bestuur en Middelen en in de auditcommissie is dit aan de orde gekomen. En voorzitter, meer groeien dan de rest dat kan dus bij uitstek in crisis. We moeten wel nu inzetten op de verdere gebiedsontwikkeling en intensiveren en inzetten op cofinanciering onder andere de Spoorzone, Regiodeal, geluidsschermen Amstelwijck, parkeervoorziening Spuiboulevard en Dordtse Mijl, zoals in de kadernota zijn benoemd.

De voorzitter: De heer Noldus, ik zie een vraag van mevrouw Van den Bergh, maar ik weet niet of die op u betrekking had of op de voorganger? Ik wacht even.

Mevrouw Van den Bergh: Ja dat was op de voorganger. Ik kom er gewoon in mijn woordvoering op terug.

De voorzitter: Mijn excuus, ik heb het net iets te laat gezien. Gaan we even verder. Sorry mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Ja, geen probleem. We lopen op dit moment achter op de oorspronkelijke planning van de te realiseren woningbouw. Het is dus zaak om in de komende twee jaar dit in te halen om toch de benodigde 4000 woningen te realiseren. En het planvoorraad voor 10.000 woningen te hebben. Dus 6000 voor de periode daarna. Dus in dat kader zijn we dus ook benieuwd naar de inbreng van de Partij van de Arbeid met betrekking tot hun motie die ze daarvoor hebben ingediend. Mede ook wat er in de, het college in de raad heeft gezegd. Nou ja, zijn we benieuwd hoe de Partij van de Arbeid daar nu de commissie zo meteen nog op zou kunnen reageren. Dus dat wachten we even af en zullen we daar zo meteen nog even op inspringen. Wat ons betreft is het in ieder geval heel belangrijk om vast te houden aan de eerder vastgestelde verdeling van de woningen. Het is een nodige en eerlijke verdeling van de plannen. Hierin wordt immers voor alle doelgroepen in alle prijsklassen gebouwd. En ook in de hogere prijssegmenten, woningen van 4 ton, is immers geen villa en niet voor rijke stinkers. Maar is ook zeker voor hardwerkende Dordtenaren. En op deze manier komen er ook goedkopere woningen vrij in verschillende delen van de stad. En zeker in deze tijd is het hard nodig. Bovendien dragen inwoners in dergelijke woning categorieën ertoe bij dat de voorzieningen voor deze mensen uit alle woningtypen en ook alle inkomens, behouden kunnen blijven. Verder zijn we blij dat deze plannen ook de woningen voor studenten, starters en jongerenwoningen gerealiseerd worden. Hiermee wordt ook invulling gegeven aan iets waar de VVD al langer om vraagt. Dus daar zijn we erg blij mee. Wel zijn we benieuwd naar de wensen van andere fracties, ook met betrekking tot het intensiveren van wonen boven winkels en panden, eventueel leegstaande panden in het centrum. Of daar andere fracties ook kansen zien om daar nog op te intensiveren. Tot zover voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Noldus voor uw beknopte inbreng. Dan ga ik door naar de volgende fractie, dat is de fractie van het CDA. Wie mag ik vanuit het CDA het woord geven? Dat is de heer Oostenrijk. Mijnheer Oostenrijk u heeft het woord, welkom.

De heer Oostenrijk: Ja dank u voorzitter. Ook het CDA wil nadrukkelijk stilstaan bij het onderdeel woningbouw/jongerenwoningen. Daarbij vragen wij onze aandacht voor ook een specifieke doelgroep in de woningbouw, en we willen stilstaan bij het element seniorenwoningen. En dat kan gaan over in de sociale sector of in de vrije huursector of in de koopsector, maar met name gaat het om de doelgroep ouderen die nu nog in een grote eengezinswoning wonen, maar die eigenlijk gedwongen zijn om daar te blijven wonen want ze hebben geen escape om naar een voor hen geschikt appartement te gaan. Waarbij je dan ook nog de aparte categorie krijgt van mensen die toch minder goed zelfstandig kunnen blijven wonen en dan eigenlijk veel beter geholpen zijn aan, ik noem het maar even bejaardenwoningen 2.0, waarbij op een nieuwe manier weer woon en zorg een nieuwe invulling krijgt. Dat is in het totale woningopgave nog wat ons betreft onderbelicht. Daar vragen we heel specifiek aandacht voor. Daarnaast denken wij dat er nog steeds ...

De voorzitter: De heer Oostenrijk, voordat u verdergaat, ik zie de heer Noldus het woord vragen.

De heer Noldus: Ja voorzitter, dank u wel. Vraag voor de heer Oostenrijk over de specifieke doelgroep en de woningen voor senioren die hij net beschrijft. Is dat dan met name ook in de sociale huursector dat u dat bedoelt? Of bekijkt u daar bij die woningen toch wel breder dan alleen dat? Want wat we terugzien en ook merken van inwoners is dat ze na een zeer lange tijd op een bepaalde plek wonen, ondertussen zeer lage woonlasten hebben. En voor hetzelfde bedrag sowieso niks kunnen kopen, maar zeker ook niet kunnen huren. En dat dit juist een deel van de drempel is die zich opdoemt. Dus ik ben benieuwd, ja hoe de heer Oostenrijk dat ziet.

De heer Oostenrijk: Ja voorzitter, de heer Noldus die stipt een goed element aan dat het gaat om een categorie bewoners die inderdaad weinig mogelijkheden hebben om hun volgende stap te zetten in hun woon carrière. En dat geldt in zekere zin geldt dat voor vele ouderen onder ons die nu met name in een sociale huurwoning zitten en eigenlijk al dan niet met een hoge huur of een lagere huur, maar nauwelijks mogelijkheden hebben om naar een adequate huisvesting te gaan. Dus het is zeker de doelgroep die nu in een sociale huurwoning zit, maar ook eveneens breder, want dan gaat het bijvoorbeeld over huurwoningen die dan misschien net boven de grens zitten. Daar kan je over discussiëren wat daarvan de percentages moeten zijn. Maar het zal wat ons betreft in ieder geval geagendeerd moeten worden en ik ben zeker ook het aparte element van onderzoek naar nieuwe vormen van wonen en zorg, zodanig dat mensen ook wat dat betreft goed in hun element blijven.

De voorzitter: De heer Oostenrijk, ik zie dat de heer Gündogdu om het woord vraagt. De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Dank u wel voorzitter. Bedankt voor deze toelichting mijnheer Oostenrijk. Toch wel even een vraag die dit bij mij oproept. Wij hebben de afgelopen jaren diverse keren met elkaar meningen gedeeld over de woningbouwambitie, en de opgave in dat kader. En nu snijdt u dus iets aan waarvan ik zeg van interessant, daar

moeten we zeker aandacht voor vestigen. Maar bent u met mij van mening dat we dat überhaupt niet hebben meegegeven aan het college? Want voor zover ik weet bouwt het college voor in de huursector, of althans geeft daar die ruimte voor. Daarnaast zeg maar voor jongeren, of voor senioren, voor nou ja eengezinswoningen zeg maar, en levensloopbestendige woningen. Dus al die segmenten die we met elkaar hebben gedeeld die staat al vast. Maar geeft u dan ook concreet aan om dit toch concreet te maken van nou in die, van die 11.000 woningen die er zouden moeten komen zou ik, ik zeg maar even, 10%, 15% voor die doelgroep willen reserveren, althans, daarop op onze pijlen willen richten. Om het concreet te maken voor mijn beeldvorming.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, het gaat ons niet om nu over getallen te praten. Het gaat ons om het aandacht schenken aan de groep. Er is inderdaad, er zijn percentages en ook binnen plannen zijn er percentages afgesproken voor het realiseren van sociale huisvesting. Maar dat is in overgrote mate zijn dat grondgebonden woningen of woningen die dan wellicht toch voor jongere generaties starters geschikt zijn. Maar ons doel is om ook over het voetlicht te krijgen dat er ook een groep is die wat dat betreft beter bedient dient te worden in een ander soort huisvesting. En ik noem het al even, vormen zoals wonen en zorg in bejaardenhuizen 2.0.

De voorzitter: Dank u wel voor het antwoord mijnheer Oostenrijk. Ik zie dat mevrouw Klein-Hendriks ook een vraag heeft. Mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja dank u wel voorzitter. Ja de vraag die ik eigenlijk heb is, we hebben natuurlijk niet alleen gesproken over wat in verschillende gebieden moet worden ontwikkeld. Maar we hebben ook best wel gesproken over de Woonvisie, om in ieder geval de lokale paragraaf, waar dit niet heel expliciet maar wel naar voren is gekomen. En dan heb ik het met name over de sociale woningen. Ik zie in de Vogelbuurt onder andere daar zijn toch veel appartementjes zijn weggehaald en zijn vervangen door juist met die grondgebonden woningen. Ik vind ook, er moet ook ruimte zijn voor gezinnen in de sociale woningbouw. Maar je ziet een verschuiving, er zijn dus misschien wat minder sociale huurwoningen. Ik zou eigenlijk willen vragen aan de heer Oostenrijk wat hij, of hij daar nog op zou willen reageren. Dus hadden we dit niet mee moeten nemen in de lokale paragraaf van de Woonvisie? Nog wat explicieter. En twee, klopt het beeld wat ik heb dat er vrij veel mensen met eigen woningen, dat zijn dan niet de sociale huurders zijn, die inderdaad zoals de heer Noldus ook aangaf gewoon langer wonen in hun woning, in hun eigen woning, en geen, en zo door die doorstroming verder niet op gang helpen. Maar ja, ze wonen misschien helemaal prima in de buurt en in de woning waar ze wonen, ook al is het een eengezinswoning. Dus ik zit even een beetje te zoeken. Daarboven is natuurlijk een percentage wat misschien juist net wel wil verhuizen al op wat vroegere leeftijd, zoals voorheen ook naar de bejaarden- en verzorgingshuizen werd gedaan. Maar ik vroeg me af, kan de heer Oostenrijk daar een beetje een inschatting van geven qua verhouding en aantallen waar ik moet denken?

De voorzitter: Mijnheer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Ja voorzitter. Nou ik blijf weg van aantallen omdat dat zijn eigen leven gaat leiden. Ik herken het verhaal van mevrouw Klein-Hendriks, maar dan in die zin dat het voorbeeld wat zij aangeeft van ouderen die wonen in een koopwoning die hebben in feite keuzes. Die kunnen kiezen om te blijven wonen in hun eigen woning, al dan niet aan te passen. Of te kiezen voor een appartement of iets dergelijks. De doelgroep waar ik het met name over heb die hebben geen keus. Die hebben maar één keus en dat is te blijven wonen in hun eigen woning die veel te groot voor hun is, waarvan ze weten dat ze jongeren kunnen helpen als ze zouden kunnen verkassen naar een kleiner adequaat levensloopbestendig appartement. Daar willen we nadrukkelijk aandacht voor. Het is in woorden al meerdere keren is dat op papier gezet dat dat ook een belangrijke doelgroep is, maar we zijn nu toe om ook in projecten en locaties deze doelgroep te benoemen. Daarbij wijs ik op het overleg wat hopelijk in het najaar plaats gaat vinden met de beide woningcorporaties, maar dan heel specifiek Trivire, om met hem ook te kijken naar de mogelijkheden van de nieuwe bejaardenwoningen 2.0 waarbij je dan wonen en zorg kunt combineren. Daar kijken wij erg naar uit. Ik wil wat dat betreft doorgaan naar een wat ander onderwerp.

De voorzitter: Dat wil ik eigenlijk ook. Ik zie hier één vraag, de laatste vraag over woningbouw, want ik wil voorkomen dat we alleen daarover zouden gaan hebben. De heer Gündogdu, de laatste vraag op dit onderwerp.

De heer Gündogdu: Ja voorzitter, het is een belangrijk onderwerp vandaar dat ik toch even wil stilstaan bij het pleidooi van mijnheer Oostenrijk. Het is overigens een nobel streven wat u zegt. Alleen wat ik me afvraag, wij hebben recent nog, eind vorig jaar, hebben we de lokale paragraaf van de Woonvisie vastgesteld, waarbij we dus ook hebben gezegd nou dit zijn de prijssegmenten waar we in gaan bouwen. Dat zijn met name ontwikkelaars die gaan bouwen en een deel daarvan natuurlijk bij de corporaties. Maar dat is zeg maar de opdracht die we hebben meegegeven aan het college. In onderhandeling met potentiële ontwikkelaars zijn dit de segmenten waar de ontwikkelaar mee moet rekenen. Hetgeen wat u nu voorstelt betekent dat voor mijn beeldvorming dat u die segmenten weer ter discussie stelt. Want dat zou ik een hele bijzondere gewaarwording vinden, want het college rekent natuurlijk met een bepaald verdienmodel, heel legitiem. Maar als u zegt van nou ja ik wil voor een bepaalde doelgroep bouwen en dat zou dan om en nabij een bepaald bedrag moeten gaan kosten omdat deze mensen niet zo goed bedeed zijn, betekent natuurlijk voor de hele opgave voor de stad, en vooral ook de inkomenskant van het college. Dus ik ben even benieuwd zeg maar hoe u dit in de praktijk ziet.

De voorzitter: Mijnheer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, wij gaan niet rommelen aan de percentages. Wij gaan alleen aandacht vragen om binnen de percentages, en nu hebben we het over, met name over de sociale woningbouw, aandacht te vragen op welke locaties er heel specifiek mogelijkheden zijn om ouderenhuisvesting van de grond te krijgen. Dus wij blijven heel nadrukkelijk binnen de afspraken en binnen de bandbreedte, maar het nadrukkelijke, dit element agenderen vinden wij zeer gewenst.

De voorzitter: Duidelijk mijnheer Oostenrijk. Gaat u verder met uw.

De heer Oostenrijk: Ja. Ik wil nog even stil blijven staan bij de, het element wateroverlast. Dat is natuurlijk recentelijk flink in de media gekomen en veel mensen hebben daar al daadwerkelijk flink last van gehad door overstromde vloeren, et cetera. De vraag is dan wel gerechtvaardigd, en ik denk dat dat nog verdieping verdient, of we nog eens een keer goed willen zien hoe nu het hele rioleringsstelsel in zijn werk zit in verband met de toenemende risico's van, ja, langdurige en heftige regenval. In de wetenschap dat niet alles kan worden voorkomen. Maar het zou goed zijn om daar een update van te krijgen om zicht te krijgen waar de kwetsbare plekken zijn, en ook wat dan ook de aanvullende maatregelen kunnen zijn als het gaat om de onmacht dat de riolering bepaalde waterhoeveelheden niet kan verwerken om dan daar suppletie voor te vinden in de vorm van andere maatregelen.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Oostenrijk. Ik zie een interruptie van de heer Kleinpaste, gevolgd door de heer Van der Meer. In die volgorde. De heer Kleinpaste, u heeft als eerste het woord.

De heer Kleinpaste: Ja dank u wel voorzitter. Gelukkig zei de heer Oostenrijk in het slot van dit stukje tekst al iets extra's. Want ik was even bang dat hij dacht dat alleen met de riolering en het goed kijken daarnaar het probleem verholpen zou kunnen zijn. Dus ik ben heel benieuwd welke aanvullende maatregelen de heer Oostenrijk zelf in gedachten heeft om te zorgen dat het afvoeren van water, het overvloedige water in deze stad, op een betere wijze zou kunnen gaan verlopen. Het is een onderwerp wat Gewoon Dordt ook na aan het hart ligt omdat we inderdaad merken dat in onze steeds meer stenige omgeving het echt misgaat als we niet optreden.

De voorzitter: De heer Van der Meer, ik heb dezelfde vraag als de heer Kleinpaste. Dan vervalt uw vraag neem ik aan. De heer Oostenrijk, gaat u verder.

De heer Oostenrijk: Ja. We hebben niet het ei van Columbus in de achterzak, want in de wetenschap dat elke situatie vraagt om eigen soortige maatregelen zal het niet eenvoudig zijn om op bepaalde kwetsbare plekken het waterafvoer anders te regelen als via de riolering. Maar toch moeten we die uitdaging aangaan. Je komt op de media kom je nu wel op hele inventieve afvoermogelijkheden aan, zodat het water dan niet direct in de riolering terechtkomt, maar dan via andere kanalen zou ik bijna zeggen, misschien moeten we weer kanalen gaan graven, via andere kanalen zijn weg weet te vinden in het gebied waar dan het water adequaat kan worden afgevoerd.

De voorzitter: Mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja sorry, ik moet mezelf even aanzetten. Ja de vraag is toch, kijk wij hebben dit nu over, we gaan, we hebben het hierover in het kader van de kadernota. De heer Oostenrijk tipt terecht een heel actueel thema aan. Een actueel thema wat eigenlijk aan de andere kant al wat meerdere jaren loopt. Dus wat dat betreft

kan ik me daar ook helemaal in vinden. Maar in het kader van de kadernota komt ook wel de vraag naar boven van of het CDA het voor mogelijk houdt dat hier in het kader van de begroting voor volgend jaar een extra beleidswens bij komt, namelijk meer geld eigenlijk voor de, ja klimaatadaptief. Dus hoe gaan we om met grote hoosbuien in onze infrastructuur. En misschien moeten we eerder zaken gaan aanpassen. Is het CDA ook bereid om aan te geven daar moet een aanvullende beleidswens op komen?

De heer Oostenrijk: Nou een aanvullende beleidswens kan er zeker van komen, alleen we weten nog niet zoveel welke maatregelen op specifieke plekken de juiste zijn. Dus het is te vroeg om daar nu met budgetten te gaan zwaaien. Nee, we moeten eerst weten wat waar mogelijk is. Dat dat een onderzoeksvraag is waar geld mee gemoeid is, daar kan ik me alles van voorstellen. Daar wil ik ook graag aan meedenken. Maar we zullen eerst meer moeten weten welke maatregelen op welke plekken gewenst zijn.

De voorzitter: Gaat u verder mijnheer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Het laatste. We hebben nog te maken met een motie binnen ons kader nu, van de Partij van de Arbeid. Het 'Anticyclisch Plannen Maken. Heel kort. We snappen de bedoeling. Alleen onze reactie is, in het dictum overvraagt men te veel. Met alle goede bedoelingen, maar wij hebben ook heel vaak zitten we in de versnelling om haast te maken met het ontwikkelen van woningbouwplannen. Maar hier wordt het wat ons betreft het onmogelijke gevraagd. Het kan niet zo zijn dat eind dit jaar voor alle 10.000 woningen plannen beschikbaar worden gesteld, en ook nog een keer voorzien van concrete planinvullingen. Dat is in feite onze voorlopige reactie op de motie van de Partij van de Arbeid. De intentie is goed, maar er wordt te veel gevraagd en wij gaan niet voor het onmogelijke.

De voorzitter: Uiteraard lokt dat een reactie op vanuit de PvdA. Mevrouw Van den Bergh.

Mevrouw Van den Bergh: Ja ik hoef niet nu een uitgebreide discussie erover, maar ik wilde wel even vragen wat het CDA dan wel ziet als mogelijk. Als u inderdaad het tempo erop wil gooien en anticyclisch te werk wilt gaan. Wat ziet hij wel realistisch en hoe zou, wat voor dictum zou hij kunnen steunen?

De voorzitter: Mijnheer Oostenrijk, afrondend.

De heer Oostenrijk: Ja daar ga ik nu geen tekst voor leveren. Het is bekend dat het CDA telkens één van de grote aanjagers is om tempo te maken in dit dossier. Dat is duidelijk. Maar er zal een andere insteek moeten komen en niet in de zin van wat er nu staat, om wat dat betreft voor steun te gaan verlenen aan de motie van de Partij van de Arbeid.

De voorzitter: Dank u wel de heer Oostenrijk, dat was uw bijdrage ook?

De heer Oostenrijk: Ja.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik door naar de volgende fractie. Dat is fractie D66. Wie mag ik het woord geven namens D66? Dat is de heer Bosuguy. De heer Bosuguy, welkom, u heeft het woord.

De heer Bosuguy: Ja. Dank u wel voorzitter. Voorzitter, wij hebben als partij de parken en wateroverlast ingebracht. We hebben de afgelopen weken een aantal keren meegemaakt dat door het harde regen straten en huizen blank stonden met hemelwater. We kunnen niet maken dat onze inwoners in paniek raken wanneer donkere wolken gaan verzamelen. We willen van het college horen welke maatregelen zij willen nemen om wateroverlast tegen te gaan. Voorzitter, wat betreft de parken. In de kadernota is aanpassing van het Wantijpark als knelpunt opgenomen. Waarom specifiek Wantijpark en niet alle parken? Is het niet beter een integraal plan te ontwikkelen voor alle parken? Voorzitter, ik heb nog een vraag aan het college. In 2016 was het GRT vastgesteld. Wanneer gaan we hier weer over in gesprek gezien de klimaatveranderingen? Worden wij ook daarin betrokken? En nog een vraag. Is het zo dat wij als gemeente hemelwater gescheiden van het rioolwater opvangen? Zo nee, wat kunnen we doen om dat wel te doen zodat wij het hemelwater kunnen gebruiken voor andere doeleinden? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel de heer Bosuguy. U heeft uw vragen aan het college gesteld dus we wachten de beantwoording af. De heer Van der Meer zie ik al klaarstaan namens GroenLinks. De heer Oostenrijk, zou u uw camera willen uitzetten alstublieft? U bent al genoeg in beeld geweest. Dank u wel. Dan hebben we mijnheer Van der Meer, die namens GroenLinks het woord gaat voeren.

De heer Van der Meer: Ja dank u wel voorzitter. In dit blokje gaat het over de vraag hoe we werken aan een leefbare stad, duurzaam, en in evenwicht en wisselwerking met de natuur. Woorden als natuur en biodiversiteit komen in de kadernota niet voor. Niet als ontwikkeling, niet als knelpunt, niet als beleidswens, ook niet in de Agenda Dordt 2030. Het suggereert dat we met bestaand beleid al genoeg doen om die wisselwerking en dat evenwicht met de natuur en natuurbehoud te realiseren. In september spreken we over de visie op de Wantij en de Staart. Er is een prachtige ontwikkeling in Dordtwijk aangekondigd. Dat is een inspirerend midden zien over de groenblauwe ontwikkeling op ons eiland ontwikkeld. Maar wij vragen ons af, of de middelen die we nu eigenlijk gereserveerd hebben voldoende zijn om de noodzakelijke kwalitatieve slag die echt nodig is te maken. Niet alleen met het oog op natuurbehoud, maar ook met het oog op de klimaatadaptatie waar andere sprekers het zojuist over gehad hebben. Graag een reflectie van de wethouder hierop. Moet het niet ook een beleidswens zijn om hier meer aan te doen? Dan wat betreft woningbouw. Het is van belang dat er voldoende woningen zijn en dat het aanbod aansluit op de behoeftes die er zijn. We hebben al vaker aangegeven dat we enige twijfels hebben of het huidige beleid aan dat doel voldoende tegemoetkomt. Dat we twijfels hebben over het doorstroommechanisme waar veel anderen in geloven. Maar goed, het is daarnaast van groot belang bij dat wat we bouwen dat dat behalve energieneutraal, ook zoveel mogelijk modulair en circulair plaatsvindt. Ik zou dat graag veel systematischer in de eisen die aan ontwikkelaars worden gesteld opgenomen zien. Wat betreft de huisvesting voor studenten en

jongeren. In de raadsinformatiebrief over de motie 'Ambitie en lef voor studentenwoningen', geeft het college aan dat er op het Leerpark en in Thureborgh in totaal zo'n 700 woningen voor jongeren bij komen. Het is jammer, dat deel ik met de VVD, dat de vraag in de motie om ook te kijken naar mogelijkheden in leegstaande kantoorpanden en boven winkels niet is uitgevoerd. Vraag van de VVD daarover ondersteun ik dus van harte. Het is overigens opmerkelijk dat deze ongeveer 700 woningen in Thureborgh en op het Leerpark voor studenten en jongeren, dat die dan in het raadsvoorstel over de motie 'Gemengd Amstelwijck' ook als een belangrijke bijdrage aan het realiseren bouw van 1230 sociale huurwoningen worden gezien. Omdat dit echter gaat deze 700 over woningen die specifiek voor alleenstaanden, jongeren, studenten bedoeld zijn, is onze vraag of dat niet betekent dat voor de categorie die wat ouder is, zeg maar vanaf 30 jaar, vaak gezinnen, er per saldo veel te weinig sociale huurwoningen worden gebouwd. Het gaat hierbij, bij sociale huurwoningen, niet alleen om een vangnet voor de allerarmsten, maar om betaalbare huisvesting voor lage en middeninkomens. Daarop graag de reflectie van de wethouder. Wat betreft de motie van de Partij van de Arbeid hebben wij op zichzelf geen bezwaar waar dat mogelijk is om woningen die naar behoefte gebouwd moeten worden naar voren te halen. En daarmee onder andere werkgelegenheid te creëren, mits dat uiteraard zoveel mogelijk circulair en energieneutraal gebeurt. Maar daarnaast zijn er vele andere mogelijkheden om de crisis en het inzakken van de werkgelegenheid op te vangen en een extra impuls te geven, zoals bijvoorbeeld de energietransitie, zie ook de sectorale routekaart die het VNG heeft bereikt. Wat het Wantijpark betreft kan ik mij grotendeels aansluiten bij wat D66 daar zojuist over heeft gezegd. In 2016 behandelde raadsvoorstel is er voor de wateroverlast in de parken al geld uitgetrokken. Voor het Wantij ging het daarbij om € 11.000 eenmalig, en structureel € 21.000. Er wordt nu een knelpunt van € 18.000 vermeld. Betekent dat nu dat de kosten verkeerd begroot zijn, en dat daar nu eigenlijk meer geld bij moet, bijna het dubbele van het oorspronkelijke bedrag om de wateroverlast te verhinderen? Voorzitter, dat zijn mijn vragen en opmerkingen.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van der Meer. Ik zie dat de heer Gündogdu een vraag aan u heeft. Mijnheer Gündogdu, u heeft het woord.

De heer Gündogdu: Ja voorzitter, ik wil toch even mijn teleurstelling uitspreken richting mijnheer Van der Meer. Want hij gaf in zijn inleiding aan dat er nou ja in het kader van duurzaamheid zo weinig staat in de kadernota. Wat in mijn eigen gedachten impliceert dat ook daar niks mee gedaan wordt, of minimaal. Terwijl we ook vanuit het initiatief, met het initiatief vanuit GroenLinks samen de energietransitie hebben vormgegeven, en hoeveel tijd en energie daarin heeft gezeten. En dat het college juist ook dit initiatief heeft omarmt om dat verder uit te werken. En dan vervolgens nu te komen met, nou ja, een mededeling dat er weinig concreet of inhoud wordt gegeven in de kadernota vind ik een erg jammere of nou ja gemiste opmerking.

De heer Van der Meer: Voorzitter, als ik daarop mag reageren. Over de energietransitie spreken we straks na de pauze. Mijn opmerkingen gingen daar niet over. Het gaat over ontwikkelingen die te maken hebben met natuurbehoud, met samen, met evenwicht met de natuur, klimaatadaptatie. En over de noodzaak om de overgang naar de circulaire

economie duidelijker te maken waar het over bouwen en ruimtelijke omgeving gaat. Ook op die punten moeten we richting duurzaamheid een belangrijke slag maken. Ik ben natuurlijk heel blij met wat we over de energietransitie hebben gerealiseerd, en nog gaan realiseren als alles goed is. Maar het is vooral, of het is ook daarnaast erg belangrijk om, laten we maar zeggen, het leven in op deze wereld ook op langere termijn goed mogelijk te maken, om ook op die andere terreinen echt een kwalitatieve slag te maken. En mijn vraag is alleen maar geweest, hebben we daar in het bestaande beleid eigenlijk voldoende middelen voor uitgetrokken? Of moeten we kijkend naar de klimaatverandering, maar ook kijkend naar de natuur en het aantasten van de biodiversiteit, niet een grotere slag in maken? Een reflectie daarover op wat langere termijn is wat mij betreft heel erg noodzakelijk.

De voorzitter: Duidelijk mijnheer Van der Meer, uw vraag staat genoteerd. De heer Gündogdu die heeft via de chat nog gereageerd voor de volledigheid. Dat deze elementen daar allemaal inzitten. Dat is even voor de volledigheid. Dan ga ik verder, ik neem aan dat u klaar was mijnheer Van der Meer? Dan ga ik verder met de volgende fractie, dat is de fractie ChristenUnie/SGP. Ik denk mevrouw Klein-Hendriks? Ja. Ik zie Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja dat klopt voorzitter, dank u wel. Ik begin, ik heb drie punten, ik begin met Groenblauw. Allereerst de vraag aan de, aan het college is als volgt. De vergroening die zet zoden aan de dijk. En bomen zijn ook onze verticale waterbergers en zorgen voor, behalve natuurlijk ook de biodiversiteit die is genoemd, voor verkoeling. De stelling is dat herplantplicht loont. En ik zou willen vragen aan het college om daarop te reageren. Een ander punt is dat klimaat en biodiversiteit inderdaad om meer inzet, de voorganger vanuit GroenLinks gaf dat al min of meer aan in andere woorden, meer inzet vragen vanuit het college voor een goed leefmilieu op het eiland. En dat is dan op een begroting die al voldoende uitdagingen kent. En in, om die reden vind ik het eigenlijk ook niet begrijpelijk datgene wat vanochtend in de krant stond, in het AD. Dat toch hierin op het eiland van Dordrecht nieuwe initiatieven worden ontplooid voor vergroting van de horeca. Dat wil zeggen vergroting in een tijd waarop gewoon veel horecabedrijven al moeite hebben om de touwtjes aan elkaar te knopen, en laat staan dat er gewoon mogelijkheden zijn om te investeren. Horeca maar ook voor een nieuwe zwemplas op het dagrecreatieterrein, terwijl daar vanuit het verleden al door de raad is aangegeven dat we dat niet zouden moeten willen. Die middelen die daarvoor nodig zouden zijn die kunnen veel beter ingezet gaan worden voor maatregelen die ter gunste komen aan klimaat en biodiversiteit voor heel de stad. Laten we niet nu weer aan nieuwe dingen gaan beginnen die op termijn op de begroting een enorme last geven. Een ander punt, derde punt, is, gaat over bouwen. Ik begreep net ook van collega's te horen we bouwen veel, ook voor jongeren en voor studenten. Ik hoorde een getal van 700. Mijn vraag is, voor wie bouwen we nu eigenlijk? Want de Bouwambitie die laat zien dat we met veel plannen aan de slag gaan, maar ook met veel plannen waarbij woningen tot ongeveer 70m² en minder, Gezondheidspark, Leerpark, Zuidelijke stationsgebied, worden gebouwd. Volgens de Woonvisie zijn er daarentegen heel veel verhuis geneigde juist toe aan een grotere woning. Ze willen verhuizen vanwege een te kleine woning. En volgens het CBS, het Centraal Bureau voor de Statistiek, zit Dordrecht

ook bovenaan in de rij met heel veel kleine woningen. Dan is toch wel de vraag of als we nu doorgaan met bouwen met nog meer grote complexen en grote woningen, wat dat op termijn voor de gemeentehuishouding gaat betekenen wanneer vraag en aanbod niet op elkaar aansluiten? En daarnaast ook toch de vraag of dergelijke grote projecten met veel kleine woningen waarbij de vraag aan het college of de ontwikkelaars aangeven dat het verhuur van dergelijke complexen dat dat in hun aanbiedingsmodel, in hun model, dus hoe ze tot een prijs zijn gekomen, een rol heeft gespeeld. Dat zij dus zeg maar beheerder gaan worden van die woningen, waarbij je op een gegeven moment ook de portefeuille met dergelijke woningcomplexen zou kunnen gaan verkopen op de markt en je een soort van HEMA krijgt zodat misschien een ver weg, buitenlands investeerder dergelijke woningcomplexen gaat beheren. En wat betekent dat voor het onderhoud van die woningen en van de directe omgeving? Ook graag daar een reactie van het college op. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Klein-Hendriks. Dan ga ik naar de PVV. Wie mag ik namens de PVV het woord geven?

De heer Hartog: Mijnheer Hartog.

De voorzitter: Mijnheer Hartog, u heeft het woord.

De heer Hartog: Yes. Om nou niet te veel in herhaling van vorige sprekers te vallen. We zouden het graag kort, hou ik het kort. PVV zou graag meer sociale huren zien. Hiermee bedoelen wij ouderenwoningen, om de ouderen door te laten stromen. En. Ouderen door te laten stromen.

De voorzitter: Het beeld klopt inderdaad niet. U was aan het woord en we zagen mevrouw Klein-Hendriks. Dat is misschien andersom. Mevrouw Klein-Hendriks als u uw camera uitzet.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja, mijn excuus.

De voorzitter: Maakt niet uit. Gaat u verder.

De heer Hartog: Ouderenwoningen om de doorstroom te bevorderen en ouderen een nieuwe plaats te bieden als ze hun eigen huis willen verlaten, hun huidige woning. Studenten/jongerenwoningen, met de komst van hoger onderwijs lijkt ons het een goed plan om die te ontwikkelen. Eengezinswoningen voor gezinnen, om daar, ja hun een beetje daar te laten nestelen. Even kijken hoor. Sociale huur in de vorm van appartementen met één of twee, één, twee of drie slaapkamers voor gezinnen, alleenstaanden en stellen die bij elkaar zouden willen wonen, lijkt ons ook een prima oplossing. Dat was het voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Hartog namens de PVV. Dan zijn we bij de volgende partij, dat is de SP. Maar ik heb begrepen dat er vanuit de SP niemand aanwezig is. Dus

dan gaan we door naar de VSP. Wie mag ik namens de Verenigde Senioren Partij het woord geven? Dat is de heer Stolk. Goedenavond mijnheer Stolk. U heeft het woord.

De heer Stolk: Ja, goedenavond. Ja ik wilde het ook hebben over voorzitter, ik zou graag willen praten over de woningbouw in zijn geheel. We hebben een stip op de horizon, en daar streven wij ook naar. Ik heb het rapport van de RIGO-rapport van dat gedateerd is uit 2016 heb ik ernaast gelegd. En er wordt ook heel veel gesproken over hoe zou het zijn in 2021 en in 2030. Wij vragen het college is het mogelijk of dat rapport dat dalijk in 2021 dan een x-aantal jaren verder is, om dat over de beginsituatie te leggen en te kijken hoe zitten we er nu bij? Ik vind dat dat heel erg belangrijk is, omdat namelijk toch een groot gedeelte van de wereld eigenlijk helemaal veranderd is. De vraag is anders geworden. En nou ik wil eens vragen aan het college hoe zij nu met dat RIGO-rapport op 2021, en ik hoop dat het dan nog dit jaar kan plaatsvinden om daarnaar te kijken die verschillen, om daar een antwoord op te krijgen. Ja het bouwen doen we nog steeds voor een grote doelgroep. Het is de plaats van, bouwen we nu nog wel voor de goede doelgroep? Hebben wij nog wel plaats voor bewoners met een laag inkomen? Elke gemeente wil ook dure woningen, en dan praat ik over Zwijndrecht, Rotterdam en wat dan ook, bouwen dus eigenlijk voor de hoge segmenten en niet voor de lage segmenten. En ik vraag me af, waar moeten al die mensen naartoe die dus eigenlijk ja in een huis zitten en niet verder weg komen. Ik vraag ook af, waar zijn de huurwoningen waar veel behoefte aan is? Juist ook de ouderen die er aankomen en hun huis willen verkopen. Ik hoorde daarstraks al het CDA, GroenLinks en eigenlijk CU-SGP ook van hoe kunnen die mensen nou in godsnaam wegekomen? Als het goed is hebben hun geld in de stenen zitten. En niet op de bankrekening. En als ze hun huis kunnen verkopen is dat eigenlijk een soort pensioen. Dus wij moeten eigenlijk een voorziening zien te krijgen dat ze dus naar een goedkopere woning kunnen. En er werd daarstraks ook gezegd van nou dat kan dus boven de huurgrens zijn, dus tussen de € 800 en €1.100, fantastisch. Maar hoe kunnen we nou die ouderen die dus weg willen, toch handvaten geven om eruit te komen? Dus ik zou zeggen de bouw naar die woningen die dus voor deze mensen, en dat wordt een hele grote groep, want ook in dat RIGO-rapport staat, eerst was het tussen de 50 en 70, maar het schuift helemaal op naar 70 tot nog ouder. Dus we krijgen nog wel wat in 2030. Dan hebben we, en de vraag ook hebben wij wel voldoende planvoorraad ten aanzien van de huurwoningen? En de vraag is ook gesteld en de zorgen ook, tellen de huurwoningen van de studentenkamers van Thureborgh en die van het Leerpark, 330, zo'n 700-800, tellen die inderdaad meer voor de sociale huurwoningen? Of koopwoningen? Ja dat is ook eigenlijk een vraag. Moeten we die eraf trekken? Ja dan is er eigenlijk nog niet gebouwd zou ik eigenlijk zeggen. Ik bedoel de woningen die ik graag zou willen zien, en dat is van de week ook zichtbaar geworden, in de Vogelbuurt dat zijn eengezinswoningen, rijtjeswoningen, tussen de 80 en 100 m², goed op het klimaat ingericht, voortuintjes. Ik zie ze nergens, dit zijn er 56, en hier zou je honderden van neer moeten zetten want ik denk dat je dan een goed beeld gaat krijgen. En dan heb ik het volgende, waarom hebben wij zoveel strijd bij elk project, om de goedkope woningen? Dan praat ik dus eigenlijk over Amstelveen, over het OMC. We moeten heel veel moeite doen om dus die 80 woningen die dan gereserveerd staat voor de goedkopere woningbouw, om die erdoor te krijgen. En eigenlijk zouden we alleen maar dure woningen neer moeten zetten, maar geloof me, in Zwijndrecht, Rotterdam, ik

heb het al gezegd, daar worden ze ook gebouwd, dus ik ... Waarom zouden de mensen hier in Dordrecht moeten wonen? Even kijken, ik maak mij bezorgd als VSP-lid dat Dordrecht vast gaat lopen. Geen ruimte voor bewoners die een kleine beurs hebben, bouwen voor het hoge segment, maar wetende dat daar de komende jaren ook de rek uit is. De gevolgen van corona zullen hard aankomen. De ouderen die nu graag willen verhuizen omdat ze een grote woning hebben, en hun geld voor hun pensioen zitten, kunnen niet verhuizen. Doordat er geen passende woningen zijn, liefst met zorg, zal snel gebouwd moeten worden. Daar is behoefte aan. Ik maak me dan ook zorgen waarom wij zoveel huizen willen bouwen, omdat we het doel hebben om te groeien naar 140 duizend inwoners in 2030. Ja, dat is natuurlijk gestoeld om de ambities die we hebben, en er moet meer geld komen, en noem het eigenlijk maar op. Het is de coalitie die dit wil, maar willen de bewoners dat wel? Moeten we ook niet denken aan groen in alle wijken, in plaats van alle alles vol te bouwen? Misschien, en dat is ook al een keer in discussies geweest, misschien moeten we wel naar 130 duizend woningen waar we beter de stad en de ruimte kunnen benutten om ook dat groen en blauw. En ik ben ... Word me steeds meer bewust, dat dat eigenlijk veel en veel belangrijker wordt als alleen maar dat bouwen. Natuurlijk hebben we een huizentekort, daar moeten we hard aan gaan. En zeker huizen bouwen tot 250 duizend euro, dat zou prachtig zijn. Mijn oproep namens de VSP is, bouw voor de inwoners van Dordrecht, en niet alleen maar om van buiten naar binnen te halen. Biedt iedereen een woning die bij hun past, geef groen en blauw meer ruimte, stel de ambities naar beneden bij in het licht van de corona, en de gevolgen van de arbeidsmarkt en de stille armoede. Want we krijgen nog een golf met mensen die dus, ja eigenlijk minder gaan verdienen ofwel op straat staan. En het laatste anekdote die er dan is, ik was bij een iemand van een grote hockeyvereniging, en die zegt ook, ja mijn kinderen kunnen niet meer op de hockeyclub omdat vader en moeder werkloos zijn. En ik denk dat we dat mee moeten nemen in onze visie naar de toekomst. En dan eindig ik met RIGO, leg dat rapport over zoals het nu is, en kijken hoever we al die richting uit zijn. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Stolk. Er zijn twee vragen, allereerst mijnheer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Ja voorzitter, dank u wel. Mijnheer Stolk, bedankt voor uw vurige pleidooi. Dit hebben we natuurlijk eerder ook gehoord. We hebben het er diverse keren ook over gesproken, voor wie bouwen we nou eigenlijk? U houdt zeker ook een pleidooi om het voorzieningenniveau in deze stad op peil te houden, voor juist ook de doelgroep die u met naam en toenaam heeft genoemd. En een van de reddenaties van het huidige college, zijde dus ook van Beter Voor Dordt, is dat we juist het voorzieningenniveau omhoog willen krijgen, dan wel op niveau willen houden door meer mensen in deze stad te verwelkomen. Daarvan zegt u, moet u niet doen, bouw voor de huidige inwoners. Maar hoe staat u dan tegenover mogelijke lastenverzwaring, ook voor de doelgroep die u ... Waarvan u zegt, dat is zo belangrijk voor een stad, die moeten we bedienen. Want het is, ja heel begrijpelijk vanuit uw perspectief, alleen al die voorzieningen moeten wel betaald worden. Dus dat is even wel een kantelpunt wat ik u wil meegeven.

De voorzitter: Mijnheer Stolk. Het viel mij zojuist op dat het beeld van de heer Stolk vastliep, dus ik vraag me af of hij nog deelneemt aan de vergadering. Nee, hij is er niet meer. Dan stel ik voor om uw vraag even te parkeren, en dat geldt ook voor mevrouw Klein-Hendriks, u wilde nog een vraag stellen maar die parkeren we dan even zodra de heer Stolk weer terug is. O, ik begrijp dat de heer Kleinpaste ook kampt met verbindingsproblemen. Dan wachten we nog heel even. Of zullen we gewoon doorgaan met de Partij van de Arbeid? Vanuit Gewoon Dordt bent u erbij mevrouw Koene, dus zullen we dan gewoon even doorgaan. Ja? Dan geef ik ... Ja, oké. Dan geef ik de PvdA het woord. Mevrouw Van den Bergh, u heeft het woord.

Mevrouw Van den Bergh: Bedankt, voorzitter. Wij hebben een aantal opmerkingen. En er is al een paar keer een verwijzing door de vorige sprekers gedaan naar onze motie, anticyclisch plannen maken. Daar wil ik mee beginnen. En dan ook een opmerking nog over de jongerenwoningen, over drugsafval, waar ik daarnet een vraag over had aan Beter Voor Dordt, maar daar heb ik een paar opmerkingen over, en over de wateroverlast. Want we hebben van bewoners toch ook nog wel wat zeg maar actuele en toch wel een beetje informatie om van te schrikken. En tot slot een hele korte opmerking over de plannen nu voor de Nieuwe Dordtse Biesbosch. Maar waarom nu onze motie anticyclisch plannen? Waarom willen we dat? Wij denken dat juist nu, in deze onzekere tijden, en nu we zeg maar een recessie in de ogen kijken, dat we juist moeten doorpakken. Wat betreft het bouwen van de woningen die we al gepland hebben, en die staan zeg maar, de getallen staan vermeld in Groeiagenda 2030. En, maar uit de stresstest blijkt, en daar hebben we het al eerder over gehad, dat die woningbouw achterblijft. En dat heeft niet alleen maar negatieve gevolgen voor de mensen die allemaal op zoek zijn naar een woning, ofwel een andere, ofwel een nieuwe, maar ook omdat het ons financieel treft. En de VVD gaf het ook al aan, elke bewoner, zeg maar meer, zeg maar duizend inwoners meer, dat levert gelijk een substantieel bedrag op voor de gemeente. Zo'n 3,5 miljoen per duizend. Omdat je dan extra middelen krijgt voor het gemeentefonds vanuit het Rijk. En ik denk dat dat toch een punt is waar we wel aan moeten denken. Zeker, andere mensen het ook genoemd, dat je het steeds maar hebt over woningen voor mensen, maar je moet ook voorzieningen en je moet ook geld binnenhalen. Een snellere oplevering komt ook de doorstroming op de woningmarkt op gang, en dat komt ook ten goede aan mensen met wat minder geld. Ik heb al eerder gezegd, wij hebben totaal geen moeite met mensen met geld, maar er moet zeg maar ook voor mensen met minder geld, moet er goed te wonen zijn. En dat gaat niet vanzelf, daar moet je dingen voor doen. En misschien ook dingen die helemaal niet leuk vindt. Er is een ratrace tussen steden. Steden zijn allemaal als een gek aan het bouwen, en willen allemaal zoveel mogelijk hogere inkomens in hun stad hebben, zoals Rotterdam is keihard aan het bouwen. Wij denken dat we niet achterop moeten blijven en dat we dat ook moeten doen, willen we onszelf inderdaad niet pijn doen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Bergh, heel even een interruptie, ik zie een interruptie vanuit mevrouw Klein-Hendriks en daarna de heer Van der Meer. Mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja, dank u wel voorzitter. Ja mevrouw Van den Bergh wil ik danken voor deze toelichting op de motie. Ze noemde ook de bijdrage dat we ook moeten proberen onze bijdrage vanuit het gemeentefonds te vergroten. En ik vroeg mij af of mevrouw Van den Bergh een voorbeeld kan geven hoe dat dan werkt? Dus hoe krijgen wij nu meer geld van het gemeentefonds? Het beeld van mevrouw Van den Bergh lijkt stil te staan trouwens, nee, gaat goed. Hoe kunnen wij dus met meer investeren, waarin moeten we dan investeren om dus meer geld in het gemeentefonds te krijgen? Zou mevrouw Van den Bergh dat kunnen toelichten?

Mevrouw Van den Bergh: Ja, je krijgt geld voor iedere bewoner. Dus iedere bewoner meer, levert meer geld op. That's it. En wij willen investeren in dit geval in woningbouw, want we hebben al eerder gezegd dat we willen investeren in iets wat rendeert, wat iets oplevert. Nou, dat is bij uitstek de woningbouw. En de besluitvorming heeft daarover al plaatsgevonden. Ik ga niet in over de technische systematiek vanuit het Rijk, maar het is wel dat iedere bewoner, ja je kan dat plat zeggen, maar dat brengt geld in. Iedere bewoner, en je wordt ... Zeg maar het Rijk kijkt naar het aantal inwoners, dus hoe meer je ook voor het gemeentefonds krijgt, en dan gaat het ook nog over het type bewoner. Maar ik denk, het is even, ik wil nu een globaal beeld geven van wat onze argumenten zijn om met deze motie te komen. En niet zozeer op allerlei details in gaan, want dat, van die systematiek vanuit het Rijk voor het gemeentefonds, dat is ook best wel weer, ja laat ik het zo zeggen, wat gecompliceerd. Maar in principe is het meer mensen, meer geld.

Mevrouw Klein-Hendriks: Voorzitter? Mag ik mevrouw Van den Bergh danken voor dit antwoord. Dat principe dat had ik gezien, maar inderdaad, het is wat complexer. Ook zelfs de OZB-waarde zeg maar, die telt ook mee.

Mevrouw Van den Bergh: Ja.

Mevrouw Klein-Hendriks: Dus ik ben daar toch wel benieuwd naar, kijk als je dan wil investeren, doe het dan ook goed denk ik. Als je bedoeling is om daar meer geld voor Dordrecht goed streven naar binnen te halen. Maar dan ben ik wel heel erg benieuwd naar, hoe we dat het beste kunnen investeren?

Mevrouw Van den Bergh: Hoe je het beste ... Nou, wij zeggen van, hou je aan de plannen, of in ieder geval aan de ambities die je hebt opgeschreven in de Groeiagenda wat betreft de woningbouw. Mensen hebben behoefte aan woningen. En wij hebben ook ... Je moet ook aan de inkomstenkant denken, nou daar hebben we het net even over gehad. Ook komt daar nog eens bij de werkgelegenheid, je stimuleert daarbij direct de werkgelegenheid. En wij willen een echte MKB-stad worden, ook dat ondersteunt de PvdA. Dan vind ik, dan moet je ook die bedrijven de gelegenheid geven, zeker nu, om te kunnen investeren in onze bouwplannen. Hogere OZB-opbrengsten, het is daarnet al even genoemd. En wij zijn bang, als je het niet doet, en als je daar niet meer aandacht en structuur op zet, dat het in de vertraging komt. En straks zitten we ook in de verkiezingsperiode, en dan weten we allemaal dat er dan ook andere bewegingen en een andere dynamiek op gang komt, en andere zeg maar belangen, wensen, naar boven komen. Dus we denken, pak nu de kans, pak door. Ook al, zeg maar, is de tijd ... Zitten

we in een reces. Juist nu moeten we aanpakken. De plannen liggen klaar voor de bouw, de plannen zijn er. Het CDA zei net van, dat die wel sympathie had voor onze motie, maar niet met het dictum akkoord was. Want daar werden in zijn ogen door ons dingen gevraagd die niet konden, althans niet op dit moment. En ik denk toch dat het wel kan. We hebben net hiervoor een bespreking gehad over de Omgevingswet, en ik heb specifiek gevraagd naar de Omgevingsvisie. Daar worden al locaties genoemd, er zijn de bekende locaties. En zeg maar als uiteindelijk de Omgevingsvisie, die komt in het najaar, of al iets eerder, in ieder geval na de zomervakantie, komen er ... Worden er ook al andere locaties genoemd, dus die locaties zijn best in beeld. Wat voor ons van belang is, dat je het zeg maar overzichtelijk maakt, dat je het structureler maakt. En het hoeft allemaal nog niet in detail tot in de komma, van zoveel duur, zoveel goedkoop. Het gaat ons erom, hoe plan je die woningen? En dat werd ook toegegeven in die Omgevingsvisie, dat daar ook al globaal die aantallen worden vermeld. Dus wij denken dat we helemaal in de pas lopen. En dat je dus wel degelijk dat in een motie kunt afspreken, dat je dat helder in beeld gaat brengen van, dit zijn de bouwlocaties, dit zijn de bouwplannen, en dat we dat dan dit jaar nog krijgen. Dan kunnen we daar verder over praten, zodat we het tempo erin houden. Dat is eigenlijk het enige wat we willen, van hou het tempo, zorg dat je niet achteropraakt. Want bij de vorige crisis hebben we alles stilgelegd, en wij denken nu dat je juist door moet gaan. Alles is er, iedereen wil, dus dan moet het te doen zijn. En wij denken dat het ook met het dictum kan. Maar moet er iets aangepast worden, wij staan ervoor open, want voor ons is het van belang dat we allemaal dit willen. En ik heb al heel wat sympathie gehoord. Ik wou nog even ten aanzien van de VVD zeggen dat wij ook inderdaad het idee steunen, dat hebben we altijd al gedaan, van wonen boven winkels. Ook hoeft het daar nu niet in detail over te gaan, maar dat wij dat nog steeds willen. Nou, ik ...

De voorzitter: Maar wacht, mevrouw Van den Bergh, u heeft twee interrupties. Allereerst de heer Van der Meer en daarna mevrouw Klein-Hendriks. Mijnheer Van der Meer, u heeft het woord.

De heer Van der Meer: Ja, dank u wel voorzitter. Op zichzelf is het idee van anticyclisch plannen denk ik een buitengewoon goed idee. Ik heb echter twee vragen een mevrouw Van den Bergh. De ene is, waarom beperken we dat tot de woningbouw? Want er zijn, zoals ik in mijn termijn heb aangegeven, nog andere mogelijkheden om de recessie teweeg te gaan. Dat is één vraag. De andere heeft betrekking op wat u met woningbouw wil realiseren. U wees erop dat we niet achter moeten lopen op andere gemeenten, die ook aan het bouwen zijn, omdat we meer inwoners naar ons toe willen trekken. En ik zie dan een beetje het beeld opdoemen dat allerlei gemeentes tegelijkertijd aan het bouwen zijn, om een beperkt aantal mensen, dat wil verhuizen, aan te trekken, of wat ergens wil gaan wonen. Dus hoe voorkomen we dat we met versnelde bouw in feite voor de leegstand bouwen?

De voorzitter: Mevrouw Klein-Hendriks, mag ik gelijk ook uw vraag? Want ik wil een beetje toch vaart maken. Want ik wil ook het college nog aan het woord laten. Mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja voorzitter, ik sluit me aan bij de vragen van GroenLinks van zojuist. Ik kreeg ongeveer hetzelfde beeld van heel veel bouwen, bouwen, bouwen, terwijl je ook moet aansluiten bij de bouwbehoefte. En daarnaast ben ik wel nog benieuwd naar de visie van de PvdA op, hoe behoud je dan een goed woonomgeving, prettige woonomgeving, waar mensen zich thuis voelen? Zit daar een sociale paragraaf bij?

Mevrouw Van den Bergh: Over een goede woonomgeving? Ja, ik zal eerst beginnen met de beantwoording van de vragen van de heer Van der Meer. Wij zijn ... Kijk, geen enkele geen enkele ondernemer, ontwikkelaar, zal gaan bouwen als hij niet 80 of 70 procent van de woningen zeg maar kan verkopen, of al heeft verkocht, of zicht heeft op verhuur. Dat is ... Kijk, wij bouwen zelf niet, wij geven de mogelijkheid dat er gebouwd kan worden. Dus wij zijn niet bang dat je voor de leegstand kan bouwen. En uiteraard met de huidige, ook met de moderne technieken, is er van alles mogelijk in het bouwen. Het kan ook zelfs snel, je kan ook heel snel bouwen. En er wordt steeds meer groen en duurzaam gebouwd, en ik vind ook dat je dat moet doen. En er zijn ook al een heleboel ontwikkelaars die daarmee bezig zijn. Je hebt ook dus zeg maar die verticale tuinen, gevels ook voor zeg maar hoogbouw, dat ziet er allemaal heel goed uit. En je hebt al houtbouw waar je van alles mee kan doen. En je kan uiteraard, als je een wijk gaat maken, of een gebied, dan neem je natuurlijk uiteraard de leefbaarheid, in ieder geval wat ons betreft, maar ik denk jullie allemaal, die neem je onmiddellijk mee, zodat het natuurlijk een prachtige, heerlijke wijk wordt om in te wonen. Je kan zelfs bij nieuwbouw, kan je dat natuurlijk allemaal gelijk meenemen, het groen, het blauw, de wateropvang, et cetera. De duurzaamheid waar ook de heer Van der Meer het over had. Dat kun je allemaal veel beter inplannen. Maar de zaak is, dat je die locaties en die aantallen, dat je dat vasthoudt, en dat je daarmee aan de slag gaat en dat je niet gaat afwachten. Want inderdaad, andere steden doen het ook, maar ik ben niet zo bang voor die leegstand, want jullie vergeten misschien hoe groot de vraag naar woningen is. En misschien hebben een aantal mensen die dat niet goed kunnen betalen, andere weer wel, dan moet je ook naar kijken. Maar dat vind ik, dat is nu even niet aan de hand. Maar je moet niet onderschatten hoeveel mensen behoefte hebben aan een woning. En ik denk dat dat onze hoofdprioriteit is, en dat we anticyclisch dit moeten doen. En dat we ook moeten realiseren dat je daardoor ook toch inkomsten gaat genereren. Ik weet niet, mevrouw Klein-Hendriks, had u nou nog een vraag? Zijn dat ... Heb ik het een beetje zo ...?.

Mevrouw Klein-Hendriks: U had het over leefbaarheid, dat heb ik maar even beschouwd, voorzitter, als antwoord op mijn vraag of er een sociale paragraaf bij zit.

Mevrouw van den Bergh: Ja. Ja. Want ik zie ik ... Ja, wij zien dan sociaal zeg maar ruim. Je moet er heel goed kunnen leven, diverse mensen, zeg maar met diverse achtergronden, moeten bij elkaar kunnen leven. Je kan ... Wij denken dat je heel goed, hele prettige wijken, buurten, straten kunt maken. Met eventueel ook inspraak van bewoners, maar dat is allemaal in die Omgevingswet, komt dat allemaal terecht. Wij zien toch veel kansen en die moeten we pakken. Dat even wat onze motie betreft, en we hopen op jullie steun. Maar nogmaals, wij staan open voor reacties van jullie kanten.

Nog even over die jongerenwoningen, waar wij uiteraard ook voor zijn. Maar wij hadden toch even een vraag van, hoe groot is de vraag van jongeren naar een woning? Want ik heb begrepen dat in de sociale woningmarkt, dat dat tot 23 jaar is, die jongeren. Hoeveel jongeren vragen om een woning, is dat bekend? Hoeveel weigeren en hoe lang moeten ze zoeken? En wij willen gewoon even wat meer gegevens ook over die jongeren, dus wij willen vragen of de wethouder dat kan geven en hoe groot het tekort is aan jongerenwoningen? Wat het drugsafval, wij hadden nog een opmerking daarover, hadden we aan Beter Voor Dordt kunnen vragen, want die deed het voorstel om een soort legaal afzetspunt te doen voor de illegale afval. Dat is op zich goed om te kijken, of dat werkt. Want ik heb begrepen dat het circuit zeg maar, dat circuit nou niet zo zit te wachten op ergens iets legaal af te geven. Maar wat bewoners wel mee zitten, met name in dat buitengebied, in de Biesbosch, is dat er inderdaad afval gedumpt wordt. Maar als ze bellen, dan gebeurt er dus geen actie. Dus het moet helder zijn, waar kunnen bewoners naar bellen als ze, en dan niet een klein beetje afval, maar echt een afvaldump, chemisch en ook nog gevaarlijk, waar ze naartoe kunnen bellen? En wie ruimt het op, wie is verantwoordelijk voor die opruiming? Want er wordt inderdaad gebeld, en er wordt doorgegeven. Wat betreft de wateroverlast, wij horen ook van mensen, bij wie het nu even, die het hebben meegemaakt, dat het toch wel een hele ervaring is. En of er toch wel voldoende onderhoud wordt gemaakt met name over kolken. Ik heb zelf geen idee wat het zijn, maar de riolering en de kolken, worden die schoongemaakt? Want dat heeft mensen niet helemaal duidelijk. Ook de stank schijnt vreselijk te zijn. En putten die dicht blijven zitten terwijl dat toch allemaal open en schoongemaakt moet worden. Dus daar willen wij toch wat meer duidelijkheid over van de wethouder, of wij al het mogelijke doen vanuit de gemeente, om die wateropvang veel te verbeteren? En of dat met het waterschap wordt gedaan, wat de reactie ook van het waterschap is? Want dat was bij de vorige hoosbui in 2016, was er ook samenwerking met het waterschap. Tot slot heb ik, over de Nieuwe Dordtse Biesbosch, sluiten we ons aan bij de ChristenUnie/SGP, bij mevrouw Klein-Hendriks. Wij hebben eerder met de raad een besluit genomen om daar geen zeg maar nieuwe recreatiewaterplas te doen, maar de Viersprong op te knappen. Aanmerkelijk op te knappen, ook de horeca zou daar wat uitbreiden. Dus wij waren ook eveneens verwonderd, om dat ineens zo in de krant te lezen, daar willen we ook de reactie op van de wethouder. Dit was het in eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van den Bergh. Dan ga ik door naar de volgende fractie, dat is de fractie Gewoon Dordt. Wie mag ik vanuit Gewoon Dordt het woord geven?

De heer Kleinpaste: Ja voorzitter, ik ben er weer.

De voorzitter: Dat is Gertjan die we even kwijtwaren maar je bent net op tijd terug.

De heer Kleinpaste: Ja. Ik ben blij dat ik er weer ben.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Kleinpaste: Om maar eerst even aan te sluiten bij de jongerenhuisvesting, waar de vorige spreker het ook heel even over had. Wij zijn ook wel heel benieuwd naar hoe het nou precies staat met de jongerenhuisvesting. Niet zozeer vanuit de optiek dat we bang zijn dat er te veel is voor jongeren, maar eerder omdat we ons zorgen maken dat er te weinig is voor jongeren. Zeker nu er ook weer nieuwe studenten en scholingsplannen bij zijn, waarvan we denken, ook die studenten willen we heel graag in onze stad vestigen. Dus ik ben heel benieuwd of de wethouder kan aangeven of er met die nieuwe plannen voor dat college, er een extra druk ontstaat op de huisvestingsplannen voor jongeren zoals ze nu liggen, rondom het Leerpark en Thureborgh? Of dat er misschien toch nog harder moet worden aan getrokken, om dat op orde te brengen? Dus dat is sowieso een vraag die wij hebben. Ik wou ook over de wateroverlast nog even wat zeggen. Ik heb daarbij gepakt de notitie van 27 september 2016, toen we al schreven over de wateroverlast van stortbuien. En de gemeente daar vertelde dat ze voldoet aan haar wettelijke taakstelling op het gebied van waterbeheer en eventuele wateroverlast. We zijn vijf jaar verder, wat is er nou in de tussentijd gebeurd om te voorkomen dat we bij stortbuien toch weer worden overvallen? Want het wekt bij mij de indruk dat we niet goed voldoen aan dat wat we op dat vlak zouden moeten doen. Dus ik ben daar best bezorgd over. Nog even een reactie op de heer Noldus, dat wij natuurlijk ... Ik bedoel deel van de woordvoering van de heer Noldus was ik sowieso content mee als het gaat om de woningbouwambitie, als het gaat om ook in de binnenstad meer mogelijk te maken voor de bewoning boven winkels, dus complimenten daarvoor. Dat lijkt me heel goed. Ik was wel wat verbaasd over toch dat we steeds weer een ritueel dansje houden over de woningbouwagenda, dat er weer nieuwe wensen zijn, dat er herhalingen zijn van oude wensen. We stellen iets vast met elkaar, laten we dan ook meters maken en daar in volle kracht voor gaan. Dus ik ben wel benieuwd ook naar de reactie van het college op de motie van de Partij van de Arbeid, voordat wij zelf nou inhoudelijk heel erg ingaan op die motie. Versnelling van plannen, als het college daaraan gaat bijdragen is zeer welkom. Nog even kort en goed, groene gevels, klimaatadaptatie, bomen, meer groen in de wijken, het blijft heel hard nodig. Ik denk dat het verstandig is dat het college daar meer werk van maakt dan nu gebeurt. Probeer ook woningcorporaties te gaan verleiden om bij te dragen aan al dat soort effecten, want de verstening, het levert hittestress, het levert wateroverlast, het levert problemen op waar we meer tegenaan lopen in de stad en dat is zorgwekkend. En daar wou ik het dan in eerste instantie maar even bij laten. Zij het dat ik nog wel opgemerkt wil hebben, dat we wel vragen hebben gehad van Beter Voor Dordt aan het begin over de mogelijke consequenties van extra goederentreinen op de Spoorzone. Ben ik erg benieuwd naar het antwoord van de wethouder, maar tegelijkertijd het gevoel heb dat we nu uit de tijd lopen, en dat zo'n onderwerp extra, echt meer aandacht verdient dan het op deze manier geagendeerd zou kunnen krijgen. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kleinpaste. Dan ga ik snel naar het college want mevrouw Jager die is tussentijds afgehaakt, dus er is geen inbreng vanuit Fractie Jager. Dus ik kijk even naar wie ik vanuit het college als eerste het woord mag geven? Volgens mij hebben we de heer Sleeking en de heer Stam allebei gezien. Wie zou als eerste vanuit het college het woord willen?

De heer Stam: Ja voorzitter, dat wil ik wel ...

De heer Sleeking: Ja voorzitter, het ...

De voorzitter: Ja, krijg je ze allebei.

De heer Sleeking: Misschien toch beter college Stam begint, omdat de meeste vragen ook over wonen ging. Dan sluit ik straks wel aan.

De voorzitter: Oké. Ja, dan geef ik de heer Stam als eerste het woord. Mijnheer Stam, u heeft het woord.

De heer Stam: Ja. Camera aanzetten. Ja, dank u wel voorzitter. Ja, er zijn een aantal vragen gesteld waar wordt gevraagd om op in te gaan, en ik onderscheid ze even in vier groepen. Dat is dan eigenlijk de wooncomponent, wat vragen over het Wantijpark, de wateroverlast en de ontwikkeling in de Nieuwe Dordtse Biesbosch. Als ik begin met die woonvragen, dan ben ik toch wel enigszins verbaasd omdat we de afgelopen twee jaar op meer dan verschillende momenten hebben gesproken over de Woonvisie en de lokale woonparagraaf. Ik zie een heleboel vragen die daar nu over gesteld zijn, weer diezelfde componenten bevat. Ik zou daar heel kort in kunnen zijn en kunnen zeggen, kijkt u vooral de zes banden terug van die vergaderingen, dan heeft u alle antwoorden, maar daar kom ik waarschijnlijk niet mee weg. Dus ik zal toch proberen om nog iets dieper in te gaan op die vragen. Als u kijkt bijvoorbeeld naar dus de jongerenwoningen. Onlangs is er een beantwoording geweest van de Artikel 40-vragen, waarin cijfermatig is aangegeven wat de vraag is, wat de behoefte is en wat het aanbod is. Dus ik wil toch graag even verwijzen naar die antwoorden, omdat die onlangs zijn gegeven en een update nu veel te vroeg is op een aantal vragen die nu gesteld zijn, met betrekking tot de ontwikkeling van de komst van een eventueel Dordts College. Er zijn ook vragen gesteld over seniorenwoningen. Ik kan u daarover zeggen dat wij vandaag in het college een stuk hebben behandeld hoe we daarmee om willen gaan, dus die antwoorden komen binnenkort uw kant op. Als we dan breder kijken naar de sociale woningbouw, denk ik dat we wel een aantal stappen hebben gezet. U heeft veertien dagen geleden een stuk door laten gaan en vorige week goedgekeurd in de gemeenteraad van allerlei sociale woningbouwontwikkelingen in het gebied van Dordt West. Met name de bebouwing Colijnstraat, Van der Goesstraat, Van Kinsbergenstraat, daar hebben wij al meer sociaal toegevoegd. Dat zijn levensbestendige woningen, dus dat betekent dat er liften aanwezig zijn, dat zijn wat grotere appartementen en wat kleinere appartementen. In de Vogelbuurt, daar zijn we nu inderdaad aan het verdunnen. Dat is een afspraak uit het verleden. De eerste woningen zijn daar opgeleverd. Die zijn inderdaad klimaatbestendig. We zijn daar gisteren geweest met de minister Van Nieuwenhuizen. Die was zeer verrast en enthousiast over de activiteiten die we daar doen. Ja, als u die doortrekt naar de klimaatadaptatie, maar daar wil ik zo meteen even op terugkomen bij de wateroverlast. Dus ik denk dat met betrekking tot wonen, we in de regionale woonvisie, en het RIGO-onderzoek, de weg hebben gekozen van de segmenten, dat is hier ook al genoemd. Ik heb al eerder aangegeven in de commissie en de gemeenteraad dat wij een doelgroepenonderzoek hebben gedaan om te kijken of de doelgroepen ook overeenkomen met de te bouwen segmenten? En daar hebben we tot nu toe nog geen

afwijkingen in kunnen constateren. Neemt niet weg, dat heb ik volgens mij vorige week ook in de gemeenteraad aangegeven op een vraag van de heer Van Verk van de PvdA, dat wij het RIGO-onderzoek opnieuw gaan uitvoeren om te kijken of we nog steeds het juiste spoor bewandelen. Dus ik denk in die zin, dat we de vragen die nu gesteld zijn over jongeren, ouderen, en alle segmenten die we moeten toepassen, dat die eigenlijk in een vogelvlucht op deze manier kunnen worden beantwoord. Daarnaast is er nog een vraag gesteld door D66 en GroenLinks over het groen in het Wantijpark, en waarom dat dan enkel en alleen in het Wantijpark gebeurt en niet Dordrecht breed? Het Wantijpark neemt wel een bijzondere positie in, in onze gemeente, omdat het min of meer ook een evenementenpark is. We hebben daar PAM Parkies, we hebben daar Wantijpop. En de ondergrond daar is zo slecht dat als die festivals zijn geweest, het gras eigenlijk een jaar lang niet meer te gebruiken is. Dus wij willen gewoon daar een goede drainering neerleggen en nieuw gras, zodat dat gras gewoon, ondanks die evenementen, in goede staat achterblijft. Het is wel een interessante gedachte om ook stadsbreed te gaan kijken naar die parken en het groen, maar dat is een proef waar we wellicht later nog bij u op terugkomen. Als ik dan kijk naar de Nieuwe Dordtse Biesbosch, daar zijn door mevrouw Klein-Hendriks en mevrouw Van den Bergh van de PvdA vragen over gesteld. Veertien dagen geleden is dat bij de nieuw te behandelen onderwerpen ingebracht. Daarop is besloten om die stukken nog even terug te leggen en in september te behandelen. Echter, die stukken waren openbaar, en dat is vandaag dan in de krant verschenen, ook enigszins tot mijn verbazing, en dat zijn wel voorstellen. Maar daar komen we graag bij u op terug in september in de gesprekken die we daarover gaan voeren. En dan kom ik bij de wateroverlast, ja de wateroverlast is natuurlijk vrij heftig geweest. Op 16 juni ben ik zelf ook in de stad geweest, en ik ben echt wel geschrokken van wat er gebeurt. En afgelopen vrijdag is dat weer het geval geweest. Maar het positieve daarvan is, dat wij als Dordrecht niet als enige zijn getroffen door deze heftige regenval, en wij niet de enige stad zijn geweest waar behoorlijke overstromingen zijn geweest. Wij gaan er wel binnenkort ook met de buurt over in gesprek, want die heftige buien, die hebben ertoe geleid dat er op twee momenten 50 millimeter regen is gevallen, en 45 millimeter, terwijl ons rioleringsstelsel is ingericht op 20 millimeter. Dus dat zijn nogal forse verschillen. Wat wij daar hebben gedaan en hebben onderzocht, is of onze gemalen hebben gefunctioneerd. En ook die van het waterschap, waar we nou mee samenwerken. En we hebben daar geconstateerd dat die gewoon op normale kracht hebben gefunctioneerd, en dat er geen storingsen zijn geweest, dus daar zitten eigenlijk niet de problemen. We hebben wel gezien dat op een aantal laaggelegen gebieden in Dordrecht, dat die wateroverlast te groot is geweest. Daar willen we een aantal activiteiten op loslaten, enerzijds korte termijn acties, en wat houden die dan in? We gaan met de bewoners in die buurten in overleg om plekken te zoeken waar we zoveel mogelijk zandzakken kunnen neerleggen. We gaan kijken hoe we schotten kunnen plaatsen, evenals langs de Dordtse kaders bij hoog water. En we willen mensen ook gaan adviseren met een bouwkundig adviseur, welke maatregelen zij zelf nog kunnen treffen. En als u dan naar de middellange en lange termijn gaat, dan kom ik ook terug op de vragen die zijn gesteld met betrekking tot GRP, wat wij nu opnieuw aan het opstellen zijn. En daarbij werken wij nauw samen met het waterschap om te komen tot betere oplossingen voor klimaatadaptatie. Gisteren nogmaals is de minister hier geweest, waar wij hebben laten zien waar wij met name op sportpark Reeland en ook

waarschijnlijk op de Krommedijk bassins willen aanleggen waar wij overtollig water naartoe willen brengen. Dat zijn allemaal plannen die nu in ontwikkeling zijn. En dat GRP, dat wordt eind dit jaar, begin volgend jaar met u besproken. En daar komen dan ook de daarbij benodigde middelen ter sprake. Dus ik denk dat ik dan nu het merendeel van de vragen heb beantwoord, even kijken.

De voorzitter: Ja, uw beantwoording heeft nieuwe vragen met zich meegebracht. Ik begin bij de heer Van der Meer. Mijnheer Van der Meer die vroeg het woord een tijdje geleden. Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ja. Twee vragen, voorzitter, dank u wel en dank voor de antwoorden. De eerste betreft de jongerenwoningen en vooral mijn vraag of het nou verstandig is om die allemaal mee te tellen in de sociale woningbouw, die we willen realiseren? Want het komt er ongeveer op neer dat zeg maar de helft van de sociale woningbouw die we doen, gaan realiseren, dat dat jongerenwoningen worden en dat lijkt een beetje onevenwichtig. Tweede vraag gaat over het Wantijpark. Daar is in 2016 dus al plannen over gemaakt over wat er nodig was om de wateroverlast te realiseren. Moeten we nu met terugwerkende kracht constateren dat we in 2016 onvoldoende voorzagen dat dat nu nodig is voor klimaatadaptatie? En hoe zeker zijn we dan dat we nu goed voorzien wat er de komende jaren nodig is voor klimaatadaptatie?

De voorzitter: Wethouder Stam, ik stel voor dat u deze vragen direct beantwoord.

De heer Stam: Ja, uw allereerste vraag met betrekking tot jongerenwoningen, en of die dan in verhouding tot sociaal staat? Ik denk dat wij hem in totaliteit bekijken. Wij kijken gewoon vanuit alle groepen die er zijn, wat de woonbehoefte is. Dus wij gaan niet tellen van, als we er zevenhonderd daar faciliteren, dan betekent dat we zevenhonderd sociaal minder moeten bouwen. We hebben met elkaar een afspraak gemaakt over het aantal te bouwen sociale woningen, en die gaan wij ook vervullen. Uw tweede vraag, die heftige regenbui die ons een aantal jaren geleden heeft getroffen, dat was in augustus 2015, die hebben ertoe geleid dat er wel een aantal maatregelen zijn getroffen. We hebben bijvoorbeeld in Sterrenburg hebben we wat waterbassins aangelegd, in het Sterrenburg Park. En een aantal plekken die in 2015 zijn getroffen door die wateroverlast, daar hebben we nu eigenlijk van geconstateerd dat die problemen wel zijn opgelost. Neemt niet weg dat is ons lagergelegen gedeelte van Dordrecht, met name de binnenstad, dat we daar wel bezig zijn. Bijvoorbeeld aan de Haaswijkweg is een bassin aangelegd, alleen de capaciteit daar lijkt nu onvoldoende om de heftige regenval in ieder geval van de afgelopen twee weken, om die voldoende op te vangen. Dus wat ik net al heb aangegeven, in ons nieuw te ontwikkelen GRP-plan, gaan die samen met de daar benodigde partners, daartoe maatregelen voorstellen, die we zo snel mogelijk bij u gaan voorleggen. En zoals gezegd willen we dat doen, eind 2020, begin 2021.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Stam. Mijnheer Bosuguy, u had ook een vraag?

De heer Bosuguy: Ja voorzitter, dank. Ik had een vraag gesteld over het Wantijpark, daar worden inderdaad evenementen gehouden. Maar is het zo dat wij als gemeente

opdraaien voor alle kosten na het evenement? Of helpen de organisaties ook Dordrecht een handje met het opknappen van het park?

De heer Stam: Nou, ze helpen in ieder geval wel mee met de bezoekers om het park, het gras te vertrappen. Maar wij zijn als gemeente wel verantwoordelijk voor het terugbrengen in staat van het gras. En we kunnen natuurlijk altijd in overleg met die evenementen organisatoren, hoe zij erin staan, hoe kunnen ze participeren, maar vooralsnog is dat nog niet ter sprake.

De voorzitter: Oké, duidelijk. Mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja, dank u wel. Ja, het gaat even over de Nieuwe Dordtse Biesbosch, een recreatieplas, het nieuwe initiatief waar de raad eerder van heeft aangegeven dat we dit niet zouden moeten willen. In de polder ook groter bouwen ten behoeve van horeca, ook dat is nieuw, en in deze tijden ook geen lonkend perspectief. Er is ook nog geen geld op de begroting vrijgemaakt, en er zijn urgentere, we hoorden het net al, daar gaat het de hele avond al over, urgentere andere knelpunten, die ook juist nog extra geld vragen van de gemeente. Ja, ik zou toch eigenlijk graag vanuit het college wel een voorstel willen zien om die gelden juist nog aan de urgente knelpunten die er spelen te gaan besteden. Rekening houdend met een minimale natuurvriendelijke inrichting van het dagrecreatieterrein, maar niet om nieuwe initiatieven te doen. Dus zou het college met een ander voorstel kunnen komen, want we zoeken met zijn allen wel geld op termijn natuurlijk.

De heer Stam: Ja, ik denk dat we op meerdere portefeuilles en op meerdere onderdelen allemaal geld zoeken om vrij te maken om problemen aan te vliegen. Die zwemplas is eigenlijk een verschuiving geweest, wat mevrouw Van den Bergh ook aangaf, van de kant van de Viersprong naar de Nieuwe Dordtse Biesbosch, nog meer richting Provincialeweg. In de stukken is aangegeven dat de uitbreiding van de zwemplas bij de Viersprong, op basis van het waterschap en ecologische waarde van het riet, dat die daar niet mogelijk was. Maar we kunnen natuurlijk altijd in de discussie, die in september gaat plaatsvinden, kunnen we altijd gaan kijken wat u als raad noodzakelijk vindt en wat u wel en niet wilt, en dan gaan we daar de besluitvorming, gaan we daar uitvoering aan geven.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Stam. Een laatste vraag, mevrouw Van den Bergh, over wateroverlast. Mevrouw Van den Bergh.

Mevrouw Van den Bergh: Ja, daar kom ik. Ja, ik had nog even gevraagd of de wethouder weet of het onderhoud in verband met die wateroverlast, bijvoorbeeld putten die dichtzitten door bladeren, veel te veel bladeren, en kolken die niet schoongemaakt worden, of hij weet dat dat wel consequent gebeurt? En zeker als er verwacht wordt dat er veel wateroverlast komt. Want dingen worden ook aangekondigd. En tot slot wilde ik nog wel even weten wat hij van onze motie vindt?

De heer Stam: Ja, om de allereerste vraag in te gaan, ja, er wordt consequent schoongemaakt op kolken en op riolering, die worden ook regelmatig gecontroleerd. Wat

ik al heb aangegeven, de hoeveelheid water die nu was gevallen, die was zo immens groot dat dat niet verwerkt kon worden door ons rioleringsstelsel en de afvoermogelijkheden die daartoe waren. Wat we gisteren wel hebben geleerd met het gesprek met het waterschap, is dat ze bij hun opvangplekken wel heel consequent bezig zijn geweest, meerdere uren, om al het afval wat verdwijnt in die kolken, uit het water te halen. Dan heb ik het over mondkapjes, over plastic, bekers, afval. Dus ook hier zie je dat het zwerfafval wat we als bewoners van onze stad achterlaten, op meerdere fronten tot problemen leidt. En uw tweede vraag met anticyclisch investeren. Ik denk dat het economisch gezien altijd goed is. We moeten in ieder geval doorgaan met de bouw. Ik heb al gerefereerd aan de bouwplannen die wij in Dordt West hebben, dus ik ga er ook gewoon vanuit dat wij die plannen uitvoeren conform afspraak met woningbouwcorporaties en de ontwikkelaars.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Stam. Dan ...

Mevrouw Van den Bergh: Mag ik nog even een concrete vraag? Dat betekent dat u de motie steunt, ondersteunt?

De heer Stam: Nou, ik ben daar natuurlijk niet alleen in maar ik sta er wel ... Ik vind hem wel sympathiek.

De voorzitter: Oké, dank u wel wethouder Stam. Dan kijk ik in de richting, ja, ik wilde net naar de heer Sleeking maar, ik zie dat de laatste vraag nog wat reacties opwekt. De heer Gündogdu zag ik in beeld, maar die ging weer weg. Mijnheer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Ja voorzitter, dan een vraag aan de heer Stam. Ik kan alles begrijpen dat hij die motie sympathiek vindt, maar vindt hij het dictum ook sympathiek? Want dat betekent wel dat dat hij voor het eind van het jaar voor alle tienduizend woningen een invulling op locatieniveau en op planniveau moet hebben ingevuld. Blijft hij dan even sympathiek?

De voorzitter: Mijnheer Stam.

De heer Stam: Ik heb gezegd dat ik de motie an sich sympathiek vind. Ik sluit me aan bij de opmerking die u over het dictum heeft gemaakt, want het is bijna niet uitvoerbaar om die tienduizend plekken nu aan te geven. We hebben al een planvorming aan u als raad overlegd. En als ik die in ogenschouw neem, dan kan ik zeggen dat het anticyclisch investeren en het bouwen wel goed is. Maar om voor december een compleet overzicht neer te leggen waar die tienduizend woningen moeten komen, ja ik denk dat dat niet uitvoerbaar is omdat daar gewoon veel te veel onzekerheden voor zijn.

Mevrouw Van den Bergh: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Van den Bergh. De heer Gündogdu was ...

Mevrouw Van den Bergh: Hoeft niet verder, maar een soort globaal en uit de Omgevingsvisie staat ook al een heleboel. Dus het is bij elkaar zetten, wat ons betreft zou dat kunnen.

De voorzitter: Ik laat dat even in het midden. Misschien dat u gezamenlijk nog kunt kijken naar het dictum, maar dat laat ik even aan u over. Mijnheer Gündogdu, de laatste vraag voordat ik naar de heer Sleeking ga. Want ik wil ook tot een afronding komen van de eerste termijn.

De heer Gündogdu: Ja voorzitter, dank u wel. Ik ga het heel kort houden. De heer Stam die gaf zojuist aan dat onder andere zwerfafval ook in de riolen terecht komt. En ja, werd het vanavond nog even, hebben we gesproken over zwerfafval en mogelijke oplossingsrichtingen. Kan hij een uitspraak doen, of althans een poging daartoe wagen, wat hij vindt van ondergrondse containers waar je geen pas voor nodig hebt, om allerminst dat zwerfafval te proberen in die bakken terecht te laten komen?

De heer Stam: Daar ga ik geen uitspraak over doen, omdat de onderzoeken daarnaar, die zijn nogal verschillend. In Dordrecht zijn we juist in 2003 begonnen met het invoeren van een pas om het afval te reguleren. In Rotterdam gebeurt het anders. En de meeste bij plaatsingen en vuil naast de containers zijn gewoon stukken die niet in die containers passen. Zwerfafval kent een hele andere component. Dat is veel meer gebruikspullen, mondkapjes, plastic, bekers, blikjes, papier, noem maar op. En daar zijn de ondergrondse containers niet voor. En we hebben niet in heel onze stad ondergrondse containers staan. Ik ben het wel met u eens dat zwerfafval gewoon een groot probleem is, op meerdere fronten, dat heb ik net ook al aangegeven.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Stam. Ja, mevrouw Van den Bergh, ik wil eigenlijk wel door naar de heer Sleeking nu, want anders blijven we vragen krijgen. En we lopen al een kwartier achter op schema. Vindt u dat goed?

Mevrouw Van den Bergh: Ja, dat is op zich goed want ik wilde alleen weten of die vraag over, ook wat Beter Voor Dordt had voorgesteld, over die drugsafval, of dat bij de heer Stam, wethouder Stam hoort, of bij een andere wethouder?

De heer Stam: Nee, ik denk dat ze naar een centrale opvangplaatsen moeten, dan zit je meer te denken aan HVC. En ik denk dat collega Van der Linden daar veel meer over kan zeggen.

Mevrouw Van den Bergh: Oké, bedankt.

De voorzitter: Ja, duidelijk. Wethouder Sleeking, mag ik u het woord geven.

De heer Sleeking: Ja voorzitter, goedenavond. Ik wilde eerst even ingaan op de vragen die vanuit Beter Voor Dordt zijn gesteld over het vervoer gevaarlijke stoffen, het goederenvervoer. Waar ProRail en Rijkswaterstaat hebben bedacht dat per 1 december het aantal goederentreinen door ons eiland nog aanzienlijk verhoogd kan worden. En daarmee zou een van de drukste treinverkeersroutes van Europa nog zwaarder worden

belast. Kijk, de gemeente is wel geïnformeerd, maar niet meegenomen in de totstandkoming van dit besluit. Het Rijk weet dat Dordrecht het onwenselijk vindt dat het vervoer van goederen door de stad, en zeker van gevaarlijke goederen door de stad, toeneemt. Het aanpassen van de openingstijden van de brug, die leidt tot een capaciteitsverhoging. En of deze capaciteitsverhoging ook automatisch zal leiden tot meer vervoer, dat is nog niet duidelijk. De vraag, tweede vraag betrof of het percentage van toename zal bestaan uit de gevaarlijke stoffen? Ja, omdat het niet duidelijk is of de capaciteitsvergroting ook daadwerkelijk leidt tot extra vervoer, kunnen we ook nog niks zeggen over de toename van de hoeveelheid gevaarlijke stoffen. Want de gemeente is ook hierover niet geïnformeerd. Dat is feitelijk gezien ook niet noodzakelijk omdat het vervoer van gevaarlijke stoffen, er is in 2015 vastgesteld door middel van wettelijke risicoplafonds, dat wordt gereguleerd in het Basisnet. En uit de monitor van 2019 blijkt dat er op dit moment nog voldoende risicoruimte aanwezig is, om eventuele groei te kunnen accommoderen. Het is op dit moment veiliger dan op basis van de Basisnetprognoses te verwachten was. Nou, de derde vraag of dat consequenties heeft op onze Groeiagenda en ontwikkelingen, onder andere de woningbouw. Ja, dat besluit heeft wat betreft veiligheid geen invloed op onze Groeiagenda. Want met de ontwikkeling van de woningbouwprojecten is rekening gehouden met de al vastgestelde zeer hoge risicoplafonds. Ook voor geluid zijn wettelijke plafonds. Dus eventuele toenames van geluid, die moeten ook passen binnen de beschikbare geluidruimte. Kortom, alles bij elkaar zijn er geen gevolgen voor het bouwprogramma te verwachten zoals het er nu uitziet. En dan de volgende vraag, welke actie gaat de gemeente ondernemen? Ja, we zijn natuurlijk al langer bezig om te lobbyen voor andere modaliteiten, als het gaat om goederenvervoer, en zeker als het gaat om vervoer gevaarlijke stoffen. En we zijn nu bezig om samen met de partners te reageren richting ProRail en Rijkswaterstaat. En naast Zwijndrecht zijn we ook in overleg met de Brabantse steden, en de provincie Zuid-Holland en Noord-Brabant, omdat indirect bij de capaciteitsuitbreiding op dit traject deze gebieden en steden ook te maken krijgen met een toename van vervoer over het spoor. En voor de langere termijn willen we een structurele oplossing voor het vervoer van gevaarlijke stoffen door ons stedelijk gebied. Dat wordt ook aangestuurd vanuit de Spoorzone ontwikkeling, samen met Zwijndrecht en provincie. De lobby, ook naar het Rijk, is hiervoor gestart. Er is ook een uitgebreid lobbydocument intussen opgesteld, ook in verband met de Tweede Kamerverkiezingen van volgend jaar. Die lobby nadrukkelijk ook gericht aan alle partijen die landelijk vertegenwoordigd zijn. Zodat wij er ook vanuit gaan dat straks bij de formatie van een nieuw kabinet en het maken van plannen voor de volgende periode, daarmee ook nadrukkelijk rekening wordt gehouden. Dus het heeft volop onze aandacht. De lobby wordt onverminderd voortgezet met volle kracht, en ook met medewerking van onze andere partners. Dan wilde ik nog even kort reageren op enkele punten die zijn gesteld, aan de orde zijn gesteld, die mijn portefeuille ook raken. Ja, allereerst, de vragen met betreffen de bouwopgave, omdat ik daar medeverantwoordelijk ben voor de grote bouwopgave die wij onszelf hebben gesteld in de groeiambitie. Ja, die stevig ambitie, die houden we vast, reagerend op alle partijen die daarop hebben gereageerd. En bij de VSP, ja heb ik de indruk dat de P steeds meer gaat staan voor pessimisme. Het spreekt een enorm pessimisme uit, nu al. Wij zien ook wel dat coronacrisis hier en daar effecten zal gaan hebben. Tot nu toe doen zich die niet voor bij de woningbouwopgave, bij de

realisatie daarvan. Dus wij gaan volop door met het uitrollen van het programma, ook steeds samen met ontwikkelaars en investeerders. En ook daarvan, vanuit die hoek, krijgen wij op dit moment geen signalen dat daar nu stagnatie zou gaan optreden. Sluit ik het uit op de wat langere termijn? Nee, dat sluit ik niet uit maar we gaan daar vooralsnog niet van uit. En het totaal, collega Stam heeft dat ook al gezegd, zit er toch een heel gevarieerd programma in. Als ik alleen al kijk naar het Gezondheidspark, waar ik als projectwethouder als eerste verantwoordelijk voor ben, dan gaat dat straks toch een heel gevarieerd beeld opleveren, waar voor elk wat wils is. Voor jongeren, alleenstaanden, gezinnen, ouderen, jongeren, van heel klein tot wat ruimer en luxe. Voor het grootste deel gestapelde bouw, appartementen zoals u weet, de plannen zijn gepresenteerd. We staan nu zo rond de zeventienhonderd maar ik denk dat de aanvullende programma's, ook op de Yulius locatie, dat we alleen al in dat gebied zo rond de duizend woningen zullen uitkomen. Ik heb in de raad vorige week al gereageerd op de motie van de PvdA, die ik ook toen al ontraden heb. Die motie, die is veel te absoluut opgesteld. We realiseren ons allemaal dat we voor een enorme opgave staan, daar wordt volop aan gewerkt. We liggen voor wat betreft die eerste vierduizend woningen ook op koers, ook al stellen we vast dat wij vooroplopen bij alle voorbereidingen, ook landelijk gezien, om die programma's mogelijk te maken. Maar dat uitvoering in het binnenstedelijke gebied, meer tijd kost dan het bouwen in de polders. Dus dat we in ieder geval ook voor die eerste vierduizend woningen een jaar langer nodig zullen hebben om die ook echt te realiseren. U heeft daarvan onlangs de rapportage al gezien. En vanzelfsprekend wordt er volop gewerkt aan de volgende hoeveelheid woningen die we willen gaan bouwen, ook daarvoor zijn al plannen in de maak. Dat zijn nog voor een heel groot deel zachte plannen, die ook nog hard gemaakt moeten gaan worden. Een heel groot deel daarvan zal ook in de Spoorzone ontwikkeld moeten worden, met name rond het Maasterras, waar een behoorlijk potentie ligt om grote aantallen woningen te kunnen realiseren. U weet allemaal dat er rond de Spuiboulevard, de hele transformatieopgave, een groot aantal woningen zal worden gerealiseerd. Dus het is niet handig om onszelf vast te zetten van, kom nou dit jaar al met die zesduizend woningen erbij, die we tot 2030 moeten gaan maken. Kijk, we zijn het eens dat wij een constante bouwproductie nastreven, dat we straks niet weer in een dip terecht gaan komen. Vanzelfsprekend zijn we altijd enigszins afhankelijk van economische ontwikkelingen en van de marktsituatie. De vorige crisis van rond 2005, die betrof natuurlijk vooral door de markt, door de financiële crisis. We hebben daar gebruik van gemaakt, ook anticyclisch, door met name in die periode al die culturele voorzieningen op orde te krijgen. Dat heeft ons veel voordelen opgeleverd, veel aanbestedingsvoordelen. En we moeten inderdaad ook inzetten op een constante bouwstroom, dan wordt ook vanuit het Rijk echt gestimuleerd. Want de woningvraag die is groot, en die zal ook de komende jaren groot blijven. De vraag is natuurlijk wel, waar al die mensen dan vandaan gaan komen? Want dat vroeg de VSP tot mijn verbazing ook, waarom zouden mensen in Dordt moeten wonen? Ja, nou, die vraag die hoeft u mij niet voor te leggen. Ik kan me niet anders voorstellen dan dat je in Dordt wil wonen. Gezien alles wat Dordrecht te bieden heeft, in de binnenstad, op het gebied van cultuur, op het gebied van historie, op het gebied van natuur en water, en alle voorzieningen die Dordrecht te bieden heeft. Maar, hebben we ook vastgesteld, we hebben meer draagkracht nodig in de stad, omdat het financieel uit de pas loopt. We hebben meer inkomsten nodig, meer constante inkomsten, en daarom is

de groei van het aantal inwoners ook van belang. Maar ook daar is mijn kanttekening steeds van, ja kijk dan ook waar die groei uit gaat bestaan. Want we willen wel dat dit in zijn totaliteit leidt tot versterking van de sociaaleconomische structuur van de stad. Niet voor niets zetten wij in met een enorm accent op woningen in het hogere segment, omdat Dordrecht al een hele grote voorraad goedkope woningen heeft. Wij ook voor de komende jaren die sociale component heus niet uit het oog verliezen, maar het accent uitgaat op het hogere segment. Dat wij, daaraan gekoppeld, binnenkort ook een marketingvoorstel aan de raad zullen gaan voorleggen. Want wij richten ons vanzelfsprekend voor een deel op inwoners, van huidige inwoners van Dordrecht, die we graag aan de stad willen binden. Mensen die wat meer te besteden hebben maar ook de jongeren. Maar we willen natuurlijk ook graag mensen van buiten Dordrecht verleiden om naar Dordrecht te komen wonen. En daar wordt een uitgebreid marketingplan op ontwikkeld. En dat zal dan ook de komende jaren daaraan worden gekoppeld. Een onderwerp wat nog niet heel veel aandacht heeft gekregen net, dat is de aandacht voor leefbaarheid, natuur in relatie tot de bouwopgave. Ik heb heel recent een overleg gehad met onze stadsecoloog, die wij, op mijn advies, sinds maart in dienst hebben genomen, samen met onze landschapsarchitect. En ook daar aandacht gevraagd voor hun inbreng, in al die projecten als het gaat om uitvoeren van de bouwprogramma's. Want wat wij nastreven, wat we moeten bereiken, is dat dat ook een aantrekkelijke woonomgeving gaat opleveren, met combinatie van groen en water. Zij hebben mij gerustgesteld dat ze actief betrokken zijn op allerlei niveaus. Het zou misschien ook goed zijn als suggestie aan u, om nog eens zo'n gesprek met de mensen die in onze gemeente betrokken zijn, bij het groenblauwe segment. Ik denk aan Ellen Kelder bijvoorbeeld, maar ook aan onze stadsecoloog en landschapsarchitect, om daar nog eens een gesprek over te gaan beginnen. De binnenstad, voorzitter, want het wordt natuurlijk ook aandacht gevraagd voor de huisvesting van studenten die wij meer in de binnenstad verwachten en ook in andere wijken. Wij hebben u al een keer een overzicht gegeven van de invulling van de kantoren die we in onze stad hadden. Dat zijn er steeds minder. Er zijn weinig leegstaande kantoren meer die zich lenen voor transformatie. De meeste die zijn al onder handen genomen, of die worden binnenkort onder handen genomen. Ik wil wel verwijzen naar de transformatieopgave van het V&D-complex, waar een flink aantal appartementen in komt. Vanuit De Waag, waar het Dordts College in is gevestigd, ook daar is de vraag al neergelegd om aanvullende huisvesting voor studenten, die daar soms wat korter verblijven maar dan bij voorkeur ook in de setting van de binnenstad. En daar zijn natuurlijk wel diverse mogelijkheden voor. U ziet ze af en toe ook in de krant verschijnen van ontwikkelaars, investeerders, die kansen zien om een aantal woningen, appartement in de binnenstad toe te voegen. Heel veel boven winkels, daar hebben we in het verleden al een slag geslagen, maar daar liggen echt nog kansen om daar nog meer bovenop te zetten. U heeft ook heel recent nog kunnen zien dat Kroonenberg geen hotelontwikkeling nu meer nastreeft in het complex rond Linders, maar daar ook een aantal appartementen gaat ontwikkelen. Dus mijn verwachting is, en zeker in relatie tot de plannen die wij rond de Spuiboulevard hebben, dat wij voor een hele diverse doelgroep, voor jong en oud, plannen aan het ontwikkelen zijn die daar ook een antwoord aan geven. Statenplein bijvoorbeeld is daarbij ook genoemd. Goed, ik kijk nog heel even snel mijn aantekeningen door, of ik nog zaken vergeten ben maar volgens mij heb ik de meeste al genoemd.

De voorzitter: Ja, dan ga ik heel snel even naar de commissie. Ik zag de heer Gündogdu een vraag over, ik denk over het spoor, maar ik stel voor dat u die vragen op een ander moment stelt mijnheer Gündogdu, gezien de tijd.

De heer Gündogdu: Oké.

De voorzitter: De heer Stolk had een vraag over woningen, toen het daarover ging, vroeg hij het woord even. Mijnheer Stolk, is uw vraag nog actueel?

De heer Stolk: Ja, nou ik wilde alleen even kort terugkomen op wat de heer Sleeking zei over het pessimisme van de VSP. Nou, ik denk dat dat realiteitszin is. En als je dus goed luistert naar alle mensen die er verstand van hebben, en uiteraard is dat natuurlijk ook de wethouder en het college, maar ook het landelijk gezien, denk ik toch dat we bezorgd zijn. En niet dat we dus niet enthousiast zijn over alles wat er dus gebeurt in Dordrecht, maar dat we wel moeten kijken wat we voor de juiste doelgroep, en dat is vanavond al diverse keren gezegd, dat we dus ook realistisch moeten zijn. En als er dus geschoven moet worden in woningbouw, dat we dat niet laten. En dat we dus dadelijk bouwen, en dat werd toen straks ook gezegd, voor anderen. En ik denk dat wij niet pessimistisch zijn, juist optimistisch, maar wel bezorgd.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Stolk. Mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, ik wil nog even toch zeker weten, want ik proefde wat verschil in beantwoording tussen wethouder Stam en wethouder Sleeking waar het specifiek het aanbod van jonge huisvesting ten gevolge van de nieuwe collegeplannen betreft. Bij wethouder Stam begreep ik dat het eigenlijk gewoon in de plannen mee zat, bij de heer Sleeking begrijp ik dat er toch wat extra nodig is. Wat is nu? Het een of het ander, en wat gaan we dan precies doen aan extra jongerenhuisvesting, zou dat nodig zijn?

De voorzitter: Ja, dan pak ik nog even de vraag van mevrouw Klein-Hendriks gelijk mee, mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Die gaat er ook op verder. Het gaat over de jongeren en eenpersoonshuishoudens, maar dan vooral de vraag, moeten dat dan werkelijk kleine woningen zijn, zoals die 40 vierkante meter, als juist nu blijkt dat kleine woningen reden zijn om te verhuizen? Maar daarnaast heb ik ook nog de vraag gesteld, die wooncomplexen, die worden beheerd, investeerders, beleggingsmaatschappijen. En die worden dan ook verhandeld, maar dreigt van daardoor niet verloedering op termijn?

De voorzitter: Mijnheer Sleeking.

De heer Sleeking: Ja voorzitter, op die laatste vraag reagerend, wij hebben bijvoorbeeld bij het complex wat gerealiseerd is, achter het Onderwijsmuseum, daar hebben we gezien dat al tijdens de bouw, dat complex in andere handen overging. Ik ben daar wezen kijken, daar zit een heel goed beheer op. Dat is overigens, ja misschien ook een iets luxer segment. Maar ook ten aanzien van de plannen die we hebben rond het

Leerpark, en ook bij aan de rand van het Weizigtpark, op de Thureborgh locatie, ook dat zijn complexen waar beheer op komt. Dus het is ons er ook aan gelegen dat dat geen complexe moeten worden die snel leiden tot verpaupering of tot overlast, maar dat we daar goede beheerconstructie op gezet wordt. Ja, de vraag naar kleine wooneenheden, die is gewoon echt actueel. Er zijn veel jongeren die hebben op dit moment geen behoefte aan grote woonruimte. Dat zal natuurlijk op enige termijn dan ook weer tot verhuisbewegingen leiden en tot doorschuiven. Want als een jongere eenmaal wat beter verdient, of afgestudeerd is, of wat dan ook, dan gaat die natuurlijk op zoek naar een wat grotere woonruimte, om al dan niet met een partner te wonen of een gezin te stichten of wat dan ook. En, nou ja, dat kan ons natuurlijk ook helpen. Kijk, elke verhuisbeweging in onze stad, ik geloof dat de heer Van Verk het onlangs nog in de raad heeft benadrukt, elke woning die je bouwt, in het hogere segment, die leidt in de praktijk tot zo'n vijf verhuisbewegingen. Een hele keten van verhuisbewegingen komt op gang, waardoor bijvoorbeeld als senioren verhuizen naar een appartement aan de Overkampweg, of straks het Gezondheidspark of aan de Spuiboulevard, waar ook allemaal dit soort woningen gerealiseerd zullen worden, dan verwacht ik ook dat er veel eengezinswoningen, bijvoorbeeld uit Sterrenburg en Dubbeldam, je ziet nu al in enigerlei vorm, dat die beschikbaar komen. En jongeren grijpen hun kans. Die moderniseren die woningen, want daar zijn ze in veel gevallen wel aan toe. De woningen uit 60'er, 70'er jaren waar er vaak, nou ja, niet heel veel modernisering is gepleegd. Maar daar zie je ook dat zo'n wijk weer verjongd. En dat is ook iets wat we nastreven denk ik, om dan ook weer een gezonde en gevarieerde samenstelling van die wijken tot stand te brengen. Ja, hoeveel woningen voor jongeren hebben we nou precies nodig? Ja, de afgelopen jaren hebben we natuurlijk juist gezien dat een deel van de jongeren onze stad verliet, op zoek naar woonruimte elders. Als wij erin slagen om aantrekkelijke woonruimte voor jongeren te bieden, dat kan straks bijvoorbeeld op die Thureborgh locatie of op het Gezondheidspark. Maar ook in de binnenstad, want wij hebben graag jongeren die zich ook in de binnenstad vestigen. De mogelijkheden die daar zijn moeten we echt aangrijpen. En ja, dan gaat het niet om duizenden woningen, maar de leegstand boven de winkels, en nog boven, binnen bij complexen die ook echt nog getransformeerd kunnen worden, bijvoorbeeld rond het Lindershuis, het V&D-complex, daar liggen echt nog wel behoorlijke kansen en behoorlijke potentie om daar een aantal woningen toe te voegen. Ik zeg niet dat daar zich alleen maar jongeren gaan vestigen, want elke ontwikkelaar, elke investeerder zal ook kijken naar de vraag uit de markt. Er is geen investeerder of ontwikkelaar die gaat bouwen voor leegstand, zoals enkelen van u ook al hebben benaderd. Die zal ook echt kijken wat de vraag vanuit de markt is. Dat is wel een van de aandachtspunten die ze meegeven vanuit de coronacrisis van, geef vooral wat flexibiliteit in planontwikkeling, leg je niet helemaal vast. Want het kan best zijn dat er hier en daar accentverschillen komen. Dat ouderen misschien even geneigd zullen zijn om een pas op de plaats te maken, voor een verhuizing. Dat geldt natuurlijk ook voor mensen die mogelijk hun baan kwijtraken, en hun huis niet gefinancierd krijgen. Dus dat je ook als ontwikkelaar, als investeerder, wel wat bewegingsruimte moet hebben om in zo'n programma ook wat differentiatie aan te brengen. Heb ik ze dan gehad voorzitter, of ben ik er toch nog één vergeten?

De voorzitter: Ik denk dat u volledig bent. Ik zie de heer Oostenrijk. Mijnheer Oostenrijk, ik wil eigenlijk wel tot een pauze komen om aan de tweede termijn te kunnen beginnen straks. Is het een belangrijke vraag, of kunt u hem even parkeren?

De heer Stam: Mijnheer Oostenrijk heeft natuurlijk alleen maar belangrijke vragen.

De voorzitter: Mijnheer Oostenrijk?

De heer Oostenrijk: Ja, de heer Sleeking die kent mij.

De voorzitter: Kort.

De heer Oostenrijk: Ja, kan heel kort. Toch even over ouderenhuisvesting in de vorm van, ik noem het maar heel even plat, bejaardenhuizen 2.0. Dat kan je niet lukraak op een willekeurige locatie regelen, al is het maar dat je dan combinaties met wonen en zorg hebt. Is de wethouder ... Kan de wethouder zich wel erin herkennen dat we daar apart wel aandacht aan moeten schenken, teneinde niet aan het eind van de rit tot ontdekking te komen dat we die groep vergeten hebben?

De heer Sleeking: Ja, daar moeten we zeker aandacht aan blijven geven, overigens wordt ook dat door de markt opgepakt. Als u ziet wat er op de locatie van voormalig Maranatha Kerk wordt ontwikkeld, dat is wonen met zorgcomponent. Ook bij de ontwikkeling van het Gezondheidspark wordt gekeken naar segmenten, om die combinatie te maken, woningen in combinatie met zorg. Dat is ook een locatie die zich daar uitstekend voor leent, heel nabij alle zorgvoorzieningen die we in onze stad hebben. En de ontwikkelaar is zeker van plan, want ook die zal een heel gevarieerd programma gaan ontwikkelen, ook binnen de blokken die ontwikkeld gaan worden. Die zullen niet eenzijdig op één doelgroep worden gericht, maar juist een hele gevarieerde doelgroep. En deze die wordt nadrukkelijk in dat programma ook genoemd.

De heer Oostenrijk: Ja, dan toch een aanvullende opmerking, voorzitter, en dan stop ik. Ik doelde met name ook, die woningcate... Die bewoners, die nu wonen in een sociale huurwoning, waarvan niet in alle opzichten de overstap naar projecten opgaat zoals de heer Sleeking net doelde. Voor een deel kan dat het geval zijn, maar er blijft een categorie die daar niet voor in aanmerking komt. En dat zal overleg betekenen met woningcorporaties en zorginstellingen.

De heer Sleeking: Ja. Ja, dat ligt voor een deel meer in de portefeuille van collega Stam en van collega Heijkoop. Dus ja, ik wilde voorstellen om deze discussie dan op een ander moment langs die lijn ook voort te zetten. Ja, dat gaat wel heel erg in details.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Sleeking. Dan wil ik voorstellen dat we de eerste ronde nu hiermee afsluiten. En dat we kort pauzeren tot kwart over tien, en dan verdergaan met het tweede blok. Dank u wel allemaal. Tot zo.

De voorzitter: Dames en heren, we zijn weer terug in de vergadering. Ik heropen de vergadering en we beginnen snel met blok twee, dat zal gaan over energietransitie,

verkeer en mobiliteit. Voor de tweede blok heeft een inspreker zich gemeld, dus we starten met de inspreker, de heer Vogelaar namens Drechtse Stroom. Mijnheer Vogelaar, u heeft maximaal vijf minuten, waarna de commissie eventueel nog vragen kan stellen. U kunt uw camera en microfoon aanzetten waarna u het woord kunt nemen. Mijnheer Vogelaar, ik geef u hierbij het woord. Mijnheer Vogelaar? Ja, kijk, daar komt beeld. Welkom mijnheer Vogelaar, u heeft hierbij het woord.

De heer Vogelaar: Ja, dank u. Ik wilde namens Drechtse Stroom een aantal punten onder uw aandacht brengen, en dat zijn met name punten die in de komende tijd gaan spelen. En dat er zijn in principe vier, en later zullen we ook nog op meer terugkomen. In de eerste plaats is de zogenaamde Regionale Energiestrategie, is gaande, en in oktober is de verwachting, zal die aan u als raad voorgelegd worden. Wij hebben rondom die discussie wel zorgen. Wij denken dat de ambitie omhoog zal moeten, ten opzichte van dat plan wat aan u voorgelegd wordt. Wij wijzen u er nu op, en hopen dat u met enige aandacht naar dat vraagstuk zult kijken. Het tweede punt waar wij zorgen over hebben in de komende tijd, is de positie van, zal ik maar zeggen, de steun van mensen, minder draagkrachtigen. Wij hebben niet de indruk dat daar al voorstellen voor gedaan zullen worden. Wij denken dat bij de behandeling van die Regionale Energiestrategie ook dat vraagstuk, van minder draagkrachtigen, aan de orde zou moeten komen. Punt drie is, ook voor ons een belangrijk punt, is dat nu in deze tijd er veel aandacht besteed zal moeten worden aan mensen die nu werkloos geworden zijn en in die mogelijkerwijs bij projecten rondom de energietransitie betrokken zouden kunnen worden. Wij willen ons daar hard voor maken, dat daar mogelijkheden zouden kunnen bestaan. Maar wij hopen daar uw steun bij te krijgen. En wij denken tot slot, als vierde opmerking, dat de betrokkenheid van bewoners vergroot zal moeten worden bij dit hele debat wat aan de orde is. Wij vinden dat nu instellingen en groepen overal bij betrokken geweest zijn tot nog toe, maar dat het nu ook wel gewoon om burgers gaat die zich daartoe zullen aanmelden. Dat zijn wat mij betreft vier punten die na de vakantieperiode heftig aan de orde zullen komen. En wij hopen dat u daar met alle aandacht aan zal besteden. Daar wilde ik het voorlopig bij laten.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Vogelaar voor uw inbreng. Ik kijk even in de richting van de commissie, zijn er vanuit de commissie vragen aan de heer Vogelaar? Die zijn er. De heer van der Meer, daarna van mevrouw Van den Bergh en daarna de heer Kleinpaste, in die volgorde. Mijnheer Van der Meer, u heeft het woord.

De heer Van der Meer: Ja, dank u wel. Dank u wel voor uw aandachtspunten die wat mij betreft zeker ter harte genomen moeten worden. Mijn vraag is of u kennis heeft genomen van het voorstel om een duurzaamheidsvoorstel, in deze Kadernota die we vanavond bespreken, voor een duurzaamheidsfonds voor minder kapitaalkrachtige huiseigenaren. Heeft u daar kennis van genomen, en zo ja, wat is uw visie op dat voorstel?

De heer Vogelaar: Wij hebben daar nog geen echte kennis van genomen. Maar wij zullen onze opvatting zo snel mogelijk laten weten. Want we zijn wel van plan, want we hebben daar eerder natuurlijk over gesproken, dat dat erg nodig is. Wij vinden het

belangrijk dat dat nu aan de orde komt. En wij zullen daar op korte termijn ook op reageren.

De voorzitter: En we wachten dat af, dank u wel. Mevrouw Van den Bergh, PvdA.

Mevrouw Van den Bergh: Ja. Ja, voorzitter. Ik had een vraag aan ... Dank voor de inspreker, ik had een vraag over, u vraagt aandacht voor de minder draagkrachtigen. Maar dat betreft dan vooral de Regionale Energiestrategie, en dat zijn we volledig met u eens. Dus dat zullen we doen. Daar zijn we ook al mee bezig. En u had een voorstel, en daar wil ik eigenlijk wat ... Kunt u daar iets concreter over zijn? Mensen die werkloos zijn geworden door deze tijd, of anderszins niet aan regulier werk komen, die kunnen betrokken worden bij energieprojecten, om daar meer werk van te maken. En ik denk als mensen dat willen lijkt me dat een uitstekend idee. Maar waar denkt u dan aan? Kunt u iets concreter daarin zijn? Want moet dat via reguliere werktrajecten of hoe gaat dat, op een andere manier, zijn daar initiatieven voor? Dat was mijn vraag.

De heer Vogelaar: We gaan binnenkort starten, dat is denk ik bij u bekend, om in Crabbefhof al een aantal maatregelen ten opzichte van woningen te laten plaatsvinden. Maar wij denken, bijvoorbeeld aan zzp'ers die nu geen werk meer hebben, dat die bij nieuwe projecten, of versnelling van projecten, een rol zouden kunnen spelen. Wij hebben dat niet uitgewerkt, maar we zouden dat graag samen met de gemeente vorm willen geven. Wij denken dat daar, zowel voor de duurzaamheid als voor degene zelf die in deze ellendige positie terechtgekomen is, nou een met veel schwing opgepakt zou kunnen worden. En dat we dan iets heel goeds doen, aan het koppelen van de crisis samen met de duurzaamheidsmaatregelen. Wij hebben dat nog niet echt geconcretiseerd, we zijn daar zelf mee bezig. We willen daar met de gemeente Dordrecht over gaan spreken, en uiteraard ook met de andere gemeentes in de regio. Maar wij denken dat Dordrecht wellicht daar het voortouw in zou kunnen nemen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer vogelaar.

Mevrouw Van den Bergh: Ja, dank u wel, ja.

De voorzitter: Ja. De heer Kleinpaste, die had een vraag maar die trekt hij weer in, ik denk dat iemand anders de vraag heeft gesteld, dus die vervalt. Dan zijn er vanuit de commissie geen vragen meer aan u. De heer Kleinpaste geeft aan dat dat klopt. Ik wil u nogmaals bedanken voor uw inbreng. En de commissie heeft u gehoord, en degenen met een vraag hebben een vraag kunnen stellen, dus bedankt. En wij gaan verder met de vergadering, wees welkom om die aan te horen, en anders hebben we misschien vanuit de raad nog op een later moment contact met u. Ik wilde u dan vragen om uw camera en microfoon uit te zetten, zodat we met de commissie verder kunnen gaan.

De heer Vogelaar: Ja, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel en een fijne avond.

De heer Vogelaar: Ja.

De voorzitter: Yes. Commissie, dan gaan we verder met blok twee, energietransitie, verkeer en mobiliteit. Waarbij ik aan de fracties wel vraag om dit blok iets voortvarender op te pakken en iets beknopter, gezien de tijd, want de agenda moeten we ook nog afwerken. Dan wil ik heel snel beginnen met de eerste fractie, dat is de fractie Beter Voor Dordt. Wie kan ik namens Beter Voor Dordt het woord geven? Even kijken, dat is mijnheer Van der Klaauw.

De heer Van der Klaauw: Ja, goedenavond voorzitter. Wij hebben ook een aantal punten waar we stil willen bij staan, even in willekeurige volgorde. Duurzaamheidsleningen. Wij ondersteunen de duurzaamheidsleningen, graag zien wij hier een extra campagne voorlichting vanuit het college, om de bekendheid te vergroten en de drempel te verlagen bij het nemen van eventuele beslissingen. Betreft de 30 kilometerzones, daar staan wij volledig achter. Het geeft onder andere veiligheid, minder geluidsoverlast en trillingen aan de woningen. Echter, de huidige inrichting van de 30 kilometerwegen staan in contrast met de handhaving en wetgeving, en is dus moeilijk handhaafbaar schijnt. Een vraag, hoe kunnen wij deze noodzakelijke snelheidsverlaging realiseren, handhaven? Een vraag aan het college. Het parkeren. Even in de richting van de Oudelandshoek, waar wij al een aantal jaren om uitbreiding vragen, is tot op heden, zijn er vier extra plaatsjes gerealiseerd. Wat echter veel te weinig is naar de behoefte. Graag nodigen wij de wethouder uit om na kantooruren, wanneer de parkeernood en de overlast van grote bestelvoertuigen het hoogst is, een waarneming ter plaatse te aanschouwen, en vervolgens met een plan van aanpak te komen waar de raad zijn oordeel over kan geven. Tot slot, zoals u weet voorzitter, is Beter Voor Dordt een groot voorstander van het toepassen van waterstof. Na het wegvallen van het waterstofstation aan de Laan der Verenigde Naties en de stilte daaromheen, een vraag aan het college. Op welke manier denkt het college waterstof in Dordrecht te gaan toepassen, en op welke termijn kunnen wij de eerste concrete plannen verwachten hieromtrent? Als laatste voorzitter, wanneer kunnen wij de toegezegde uitnodiging verwachten, met de Nederlandse Vereniging van Waterstof? Dit was het.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van der Klaauw namens Beter Voor Dordt. Ik heb ... Mijnheer Noldus, heeft u een vraag of ...

De heer Noldus: Nee, ik dacht, ik zet hem alvast aan voor de woordvoering.

De voorzitter: Nee, voor verkeer is er vanuit Beter Voor Dordt een andere collega die het woord wil voeren heb ik begrepen. Mijnheer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Goedenavond. Even over de parkeerplaatsen. Op 13 november 2018 is de motie, extra parkeerplaatsen, aangenomen door de raad. De motie zat hierbij om een parkeerprobleem in de wijk Oudelandshoek. Het college werd hierbij verzocht om op korte termijn met de bewoners een concrete invulling en planning te maken. We leven inmiddels op 30 juni 2020, en er zijn nog steeds geen extra parkeerplaatsen gerealiseerd. Sterker nog, het college heeft ervoor gekozen om niet wijk breed een plan uit te rollen, maar slechts bij twee straten werkgroepen in te richten, waarbij er tot nu pas één werkgroep tot stand is gekomen. Wat Beter Voor Dordt betreft vragen we het college om nu eindelijk vaart te maken met het creëren van parkeerplaatsen in de

Oudelandshoek. Het tempo ligt te laag, een gehouden onderzoek over de parkeerproblematiek is ook nog steeds niet besproken. De vraag aan het college is dan ook, waar wachten we op? Waarom is er op dit moment nog slechts sprake van één werkgroep, en zijn de andere straten nog steeds niet aangehaakt? En hoe kunnen we dit proces en de uitvoering ervan versnellen? Is het ook mogelijk dat de gemeente binnen de werkgroep de regie pakt, waar we vernomen hebben dat de deelnemers binnen de werkgroep, niet allemaal dezelfde belangen dienen. En wanneer kunnen we de eerste resultaten verwachten? Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Tutupoly, ook namens Beter Voor Dordt. Mijnheer Noldus namens de VVD, u heeft het woord.

De heer Noldus: Ja voorzitter, dank u wel. Ik zal beginnen met de energietransitie, dan neemt zo meteen mijn collega Kuhlmann het over met betrekking tot verkeer. En voor de energietransitie is de aankomende Regionale Energiestrategie, is het belangrijk om in te zetten op draagvlak, betaalbaarheid en woonlastenneutraliteit, zoals we eerder als uitgangspunt ook hebben meegegeven. En wederom is hier sprake van een landelijk genomen besluit, waarbij de rekening bij de gemeente dreigt te vallen. Lekker goedkoop voor Den Haag, maar lokaal hebben we natuurlijk wel wat noten over te kraken. Het wegvallen van dividend van Stedin is hier bijvoorbeeld ook een voorbeeld van, in de Kadernota is dit ook inzichtelijk gemaakt. En deze 3,5 miljoen per jaar, zijn wat ons betreft voor de energietransitie en worden door onze inwoners betaald. Enkel is dit niet via de energierekening, maar gebeurt dit via de algemene heffingen. Maar dat neemt natuurlijk niet weg dat deze kosten direct gemaakt worden voor de energietransitie, wat toch al gauw 65 euro per huishouden per jaar is. Een vraag aan het college is, of dit ook inderdaad wordt meegenomen in de uitgangspunten rondom betaalbaarheid en woonlastenneutraliteit voor onze inwoners? Daarnaast hanteerden we ook hiervoor de kaders zoals opgenomen in het coalitieakkoord. En de opmerking die wij gemaakt hebben bij bijvoorbeeld de Warmtevisie 1.0, waarbij we met urgente spoed afstappen van het huidige aardgas voor alle Dordtenaren zeer kritisch zullen bekijken. Vooral ook nu biomassa in het landelijk beleid alweer uit de gratie lijkt, wat toch nog benoemd was in onze Warmtevisie als mogelijke warmtebron voor het warmtenet. In het najaar zullen we de RES inhoudelijk bespreken, en we zien uit naar de discussie. Maar het is in ieder geval zaak dat we een deel van de opgave zich ook leent om ook landelijk ingevuld te worden. Denk hierbij aan gemeente overstijgende projecten, zoals wind op zee of moderne thoriumcentrales, die een gemeente an sich niet zelfstandig zal willen of kunnen realiseren. Tot zover over de energietransitie, geef ik het woord aan mijn collega Kuhlmann.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, welkom, u heeft het woord.

De heer Kuhlmann: Dank u wel voorzitter. Ik wil het een en ander zeggen wat betreft verkeer. Kom ik op twee onderwerpen terecht, de 30 kilometerzones en parkeren. Voordat ik dat doe wil ik eerst even ingaan op de actualiteit, namelijk de Zeelanddeal die afgelopen vrijdag is gesloten. Er zit een mooi element in, namelijk dat vanuit Vlissingen er vaker intercity's gaan rijden naar de Randstad. Dat betekent natuurlijk dat er vaker gestopt gaat worden in Dordrecht. Nou, dat is natuurlijk heel fijn voor de Zeeuwen. Alle

Zeeuwen die ook naar deze vergadering kijken, van harte welkom in Dordrecht, kom genieten van onze mooie stad. Maar het betekent ook wat anders, namelijk dat er natuurlijk, die treinen rijden natuurlijk door, dat er ook vanuit Dordrecht straks meer intercity's door rijden naar de rest van de Randstad. En dat lijkt me een goede ontwikkeling, en mijn vraag aan de wethouder is dan ook, om hierbij aan te sluiten, om een lobby te starten, zodat we, als er extra intercity's komen, dat die heel mooi passen. We hebben nu vanuit Dordrecht vier intercity's naar Rotterdam en verder per uur. Als dat er bijvoorbeeld zes worden, dan is het natuurlijk heel mooi als dat een blokje wordt van elke tien minuten een trein die die kant opgaat. Dat zou denk ik een hele goeie ontwikkeling zijn voor onze stad. Dus daar een vraag over aan het college, om daarvoor te gaan lobbyen. Dan de 30 kilometerzones, ongetwijfeld zal vanuit Gewoon Dordt daar straks ook veel interessants over worden gezegd. Ik wil graag benadrukken dat, en dat is echt belangrijk voor ons, een woonstraat is geen racebaan. Het is denk ik heel goed dat het college op dit punt al stappen heeft genomen, ook in de afgelopen periode. Je ziet bijvoorbeeld nu dat er op de Singel drempels zijn gelegd, en dat is goed. Maar drempels werken niet overal. Soms is er sprake van huizen die niet goed gefundeerd zijn, of andere problemen waardoor dat niet werkt. Dan is het belangrijk dat de gemeente kijkt naar verschillende alternatieven. Er wordt nu met een experiment gewerkt aan bloembakken op de Nieuwe Haven en de Rechte Zandweg. Daar moeten we goed naar kijken hoe we dat zo goed mogelijk kunnen doen, daar zijn misschien nog wel wat verbeterpunten mogelijk. Maar een ander interessant alternatief komt uit Zweden, daar werkt men met groot succes aan een systeem met bewegende platen om snelheidsduivels aan te pakken. Dat Zweedse systeem heet Actibump, en het werkt met een stalen plaat die 6 centimeter naar beneden zakt op het moment dat gesignaleerd wordt dat iemand te hard rijdt. En dan ontstaat er een put in plaats van een drempel. En daarmee kunnen overtreders goed worden aangepakt maar laat je tegelijkertijd weggebruikers die zich netjes aan de snelheid houden, die kunnen dan ongehinderd doorrijden. Dus dat lijkt me een interessant systeem. Denk ik goed als we daarnaar kijken. Alles wat kunnen doen om verkeershuffters in Dordrecht aan te pakken moeten we denk ik doen. Dan ...

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ja?

De voorzitter: Ik zie de heer Kleinpaste het woord vragen. Mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ja voorzitter, even ter verduidelijking hoor. Want het Zweedse systeem wordt hier uitvoerig geschetst als mogelijk een optie. Nou weet ik dat VVD blij is dat we van de pollers af zijn, want daar reed wel eens een auto op en dat levert grote schade op. Hoe zit het precies met stalen platen die 6 centimeter naar beneden zakken? En al rijdt de auto te hard, of is het een verkeershuffter, ik hou niet van de term, levert dat schade op en hoe zit het dan precies met de consequenties en de gevolgen van die eventuele schade? Want het lijkt me tamelijk rigoureuze maatregel.

De heer Kuhlmann: Nou, dank voorzitter. Ik ben geen expert op dit vlak. Wat ik wel weet is dat er in Zweden succesvol gebruik van wordt gemaakt. En dat daar het aantal

snelheidsovertredingen in 30 kilometerzones van 75 naar 21 procent is gegaan. Dus het lijkt me in elk geval de moeite waard om te kijken van, of dit iets is wat werkt in Dordrecht. En ik zeg niet dat we die overal moeten neerleggen, ik zeg alleen dat op het moment dat, en dat is soms het geval, dat een drempel niet zo goed werkt, dat we dan een beetje flexibel moeten zijn met de gemeente. Dan moeten kijken van, nou wat zijn de opties die wel kunnen? En wellicht is dit er eentje uit het palet van mogelijke maatregelen, waar we dan naar kunnen kijken. Ik reik het aan, aan de wethouder, om dit op te nemen in zijn ruime palet, om het zo te zeggen. Met goedvinden van de voorzitter wil ik graag verdergaan op parkeren.

De voorzitter: Dat wilde ik juist gaan vragen.

De heer Kuhlmann: Ja.

De voorzitter: De technische discussie die kan altijd later nog gevolgd worden, u heeft uw punt gemaakt, wethouder luistert mee. Laten we doorgaan.

De heer Kuhlman: Ja, dat doe ik. En voor wat betreft parkeren, gunt de Dordtse VVD natuurlijk elke stadsgenoot een plekje, een parkeerplek in de buurt van zijn huis. En dat is denk ik niet een enorme luxe. Er zijn mensen met een baan buiten de stad, die daar elke dag naartoe moeten rijden, waarbij het openbaar vervoer niet een realistisch alternatief is. Of gewoon iemand die een beetje op leeftijd is en het prettig vindt om de boodschappen te doen, en dan een beetje in de buurt van het huis ook te kunnen parkeren. Er zijn veel wijken met parkeerproblemen. Maar ik wil toch ook aandacht vragen voor Iroko en andere straten in Oudelandshoek. Ik denk dat een verder onderzoek niet nodig is. Volgens mij is het wel heel duidelijk dat de parkeerdruk daar gewoon heel hoog is. Het is nu zaak dat er maatregelen worden genomen, dat er gewoon extra parkeerplekken worden gecreëerd. En ik begrijp dat dat lastig is. Want een oplossing moet worden gedragen door de meerderheid van de wijk, het is ook belangrijk dat dat in goed overleg gaat. Maar ik wil ook wel tegen de wethouder zeggen, breed gedragen is niet hetzelfde als unaniem. Het lijkt me niet nodig om te wachten tot iedereen het ermee eens is, want dan heeft iedereen een veto en dan gebeurt er per saldo niets, en dat is helemaal niet goed. Wat ik wel zie, dan sluit ik een beetje aan bij wat de heer Tutupoly ook zojuist zei, is dat er ... Dat je soms ziet, zeker in dit gebied, dat de belangen soms een beetje uit elkaar liggen. Mensen met een parkeerplek op eigen terrein, die ervaren de parkeerdruk op een andere manier, die hebben daar gewoon simpelweg iets minder last van, dan mensen die niet zo'n plek hebben. En op het moment dat het niet lukt om overeenstemming te bereiken, of om de neuzen een beetje dezelfde kant op te krijgen, dan is het misschien de moeite waard om juist te kijken van, nou moet je het dan niet op een wat kleinere schaal bekijken? Waarbij er groepen zijn die echt allemaal wat meer hetzelfde belang hebben, en of je op die manier oplossingen kunt creëren, extra plekken kunt creëren, dus door wat in te zoomen. Dat hierover. Dan heb ik nog één punt om af te sluiten, de Dordtse VVD vindt voor wat betreft parkeren het een goed idee als het tarief voor de eerste parkeervergunning omlaaggaat. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kuhlmann namens VVD. Dan ga ik snel door naar het CDA, ik denk mijnheer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Dat zou best eens kunnen, voorzitter.

De voorzitter: Ja kijk, u bent in beeld. Gaat uw gang.

De heer Oostenrijk: Ja. Allereerst even over de energietransitie. Dat vraagt inderdaad een nadere concretisering en meer initiatief daarin. Dan hebben we het over het zichtbaar maken, wat we nu eigenlijk echt zelf als Dordtse samenleving willen. Dan heb ik het over, hoe kijken we aan tegen de bronnen van energie, dat kan wind zijn, dat kan zon zijn, dat kan water zijn als het gaat om opwekking van elektriciteit. We hebben het over geothermie, we hebben het over toepassing waterstof, met als nevenaspect een bezinning over laadpunten van elektrische auto's. We kijken nu naar de explosie van het gebruik van e-bikes. Kortom, met verwijzing naar de inspraak van de energieclub, we zullen inderdaad in het najaar flink aan de bak moeten, om daar concretiserings maatregelen aan te verbinden. In de wetenschap dat wij op een eiland wonen waar de mogelijkheden niet in alle opzichten toepasbaar zijn, dus dat betekent keuzes maken wat we zelf op ons eiland kunnen doen en wat we elders moeten regelen. Maar de urgentie is duidelijk, we zullen stappen moeten zetten. Daarbij komt nog apart, dat is ook in de algemene beschouwingen zijdelings aan de orde gekomen, wat is onze relatie met Stedin? Wat kunnen ... Wat is hun rol bij die hele ontwikkeling? Ik denk dat het goed is om daarover met Stedin in het najaar ook eens een keer een gesprek te organiseren van, wat kunnen zij bieden en wat zijn onze vragen daarbij? Als ik ga kijken naar het verkeersaspect, dan wil ik me toespitsen op Dordrecht als fietsstad. Nou is het zo, we stralen dat wel vaak uit maar veelal zijn we dat niet. We hebben een ambitie die in woorden gegoten is, maar als we het hebben over de voortgang van concrete maatregelen, dan staan we eigenlijk al een paar jaar min of meer stil. Het blijft bij kleine ingreepjes, waar dan nauwelijks door het college een budget aan wordt gehecht. Dus dat schiet niet op. De fietser wordt geconfronteerd, niet met verkeerslichten maar met stoplichten. Dat is ook zo'n fenomeen. Wil je echt de fietsroutes dan ook effectief maken, dan zal daar veel meer prioriteit aan moet worden gegeven dat de fietser door kan rijden. En dat betekent inderdaad op bepaalde plekken iets voor het auto fenomeen, maar dat zal ... Daar zullen we toch iets voor moeten vinden. Als het gaat om fietsroutes, van en naar de binnenstad, dan schiet dat ook niet echt op. Dus we vragen op dat punt van het college veel meer energie, om die fietsroutes dan ook echt te gaan uitrollen. We hebben het al jaren geleden nu gehad over de fietsroute die dan over de Nassauweg richting de zuidkant van het station komt. Daar moet je dan de kruising oversteken, daar zijn al heel lang geleden prachtige tekeningen over gemaakt maar in de politieke partijpraktijk, in commissieverband, zien we daar weinig van. Tenslotte, de 30 kilometerzones, daar heeft de heer Kuhlmann ook al het nodige over gezegd. Alleen ik zie nog steeds dat we daar niet in alleszins gelukkig mee omgaan als het gaat over herinrichting van straten. We hebben nu onlangs de oplevering gezien van de Gravensingel aan de oostzijde, dat is namelijk een bestaande 30 kilometerzone. Maar de herinrichting biedt wat dat betreft geen perspectief om daar ook effectief 30 kilometer op te rijden. Nee, het is bijna nog erger als voor die tijd, je wordt zo verleid om meer

dan 30 kilometer te rijden, omdat die weg blijft gigantisch breed en prachtig voorzien van asfalt. Dus dat moet toch echt anders wil je een 30 kilometerstraat dan ook inrichten voor gebruik, om er 30 kilometer te rijden. Dus dat ...

De voorzitter: Mijnheer Oostenrijk, er is een interruptie vanuit mijnheer Struijk.

De heer Struijk: Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb met zeer veel interesse en ook instemming zitten luisteren naar het betoog van de heer Oostenrijk. Maar ik heb er één vraagje bij. Op gegeven moment haalde hij aan, fietsroutes en stoplichten, wat eigenlijk verkeerslichten zouden moeten zijn maar in de praktijk stoplichten voor fietsers blijken te zijn, dan moeten we maar iets doen desnoods aan auto's. Nou, daar ligt mijn vraag, wat ziet de heer Oostenrijk dan, ja, in dat opzicht, wat moeten we dan doen met die auto's? Gaan we dan die auto's dan dwarszitten, heeft hij daar een antwoord op?

De voorzitter: Mijnheer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Nou ja, een antwoord, dat betekent dat als je een kruispunt hebt, zeker als het een wat ingewikkeld kruispunt is, bijvoorbeeld bij Reeweg Oost waar je dan over gaat richting de Vrieseweg, dat beruchte ... Op dat bekende kruispunt. Als je ziet dat je van, letterlijk zeg ik het even, stoplicht tot stoplicht als fietser telkens moet wachten, terwijl er dan ook geen beweging is, ook niet van auto's. Dan zeg ik, daar moet veel slimmer mee om worden gegaan, in ieder geval kijkend wat je maximaal kunt regelen met verkeerslichten, rijdend met de fiets. En dat betekent inderdaad dat wellicht een automobilist iets langer moet wachten dan dat hij nu wacht. Dat is geen kwestie van auto's verbieden, nee dat betekent alleen een andere inrichting van het hele verkeerslichtensysteem.

De voorzitter: Oké. Ik zie ...

De heer Struijk: Dank u wel voor uw antwoord.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Kuhlmann. Maar ik wil eigenlijk niet de discussie op de techniek, mijnheer Kuhlmann, want ik wil eigenlijk doorgaan. Tenzij u een andere vraag heeft?

De heer Kuhlmann: Ja, ik wil toch wel even reageren op dit punt. Ik hou er niet van als de automobilist wordt gepest. Het is zaak dat ook op de fiets, dat je fijn kunt doorrijden, een goed punt. Maar dat is niet de oplossing om dan auto's langer voor stoplichten te houden, die staan al veel te lang te wachten. Dus dat vind ik een hele slechte suggestie.

De voorzitter: Duidelijk, mijnheer Kuhlmann. Mijnheer Oostenrijk, was u klaar? En anders wil ik u vragen om het snel af te ronden, zodat we door kunnen.

De heer Oostenrijk: Ik wil er een punt achter zetten, voorzitter.

De voorzitter: Dat vermoed ik al, dat zag ik aankomen. Dan ga ik snel door naar de volgende partij, dat is de fractie van D66, wie mag het woord geven. Mijnheer Loekemeijer.

De heer Loekemeijer: Ja, goed, dank je wel voorzitter. Nou, ik zal het redelijk kort houden, omdat wij voor een groot deel wel aan kunnen sluiten ook bij het verhaal van de heer Oostenrijk, wat betreft de energietransitie, dat wij ook graag zouden zien dat daar wat voortvarender mee om wordt gegaan. Verder zijn wij het ook eens in het, wat even genoemd wordt in de Kadernota, over Stedin. Dan denken wij een goed idee om daar proactief aan de gang te gaan met het eigenlijk toekomst klaar maken van de elektriciteitsinfrastructuur in Dordrecht. Verder hadden wij nog een vraag aan het college, we graag wilden weten wat de stand van zaken is met betrekking tot het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed? Ja, hoe loopt dat en loopt het? Dus dat nog. En verder kunnen wij ons ook volledig aansluiten bij de 30 kilometerzone verhaal, waar we ook wel graag zien daar op een of andere manier op sommige plekken in Dordrecht een oplossing voor gevonden wordt. Omdat wij ook vaak zien dat die 30 kilometer, ja toch wel ernstig overschreden wordt, ook bijvoorbeeld in de binnenstad. En wij zouden het wel fijn vinden als daar, ja, toch over nagedacht wordt hoe dat op een of andere manier opgelost kan worden. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loekemeijer. Ik zie in dit chat de heer Noldus iets over Stedin, is dat een vraag of wilt u iets aanvullen?

De heer Noldus: Ja, nee voorzitter, ik heb een vraag aan de heer Loekemeijer, als dat kan?

De voorzitter: Ja.

De heer Noldus: Die geeft aan het eens te zijn met het voorstel om met Stedin in gesprek te gaan over hun rol in die energietransitie, en die update van het net. Mijn vraag is of D66 het dan ook juist vindt om die kosten ook toe te rekenen aan de energietransitie, en mee te nemen in die woonlastenneutraliteit die we juist zo belangrijk vinden met elkaar, die we volgens mij redelijk breed als raad hebben meegegeven?

De heer Loekemeijer: Nou ja, er wordt natuurlijk in de Kadernota kort gesproken over Stedin, in als het gaat om de Enecogelden. En wij denken dat als je die Enecogelden zou investeren in Stedin, dat het op termijn natuurlijk ook gewoon weer terugkomt in dividend. Dus dat best wel voor de gemeente een rendabele investering kan zijn, en ondertussen ook ervoor zorgt dat de gemeente klaar is voor de toekomst.

De heer Noldus: Op zich helder, voorzitter, nog één korte opmerking of vraag daarbij. Mijn vraag ging meer over die 3,5 miljoen die we aan jaarlijks dividend minder ontvangen, ten opzichte van de originele verwachting bij Stedin. En of die 3,5 miljoen per jaar dan ook niet als investering in de energietransitie gezien zou moeten worden?

De heer Loekemeijer: Ja, in principe is dat ... Ja. Ja, in principe wel, dat denk ik wel. Maar ja, je zou natuurlijk kunnen kijken of je dat eventueel kan compenseren met Enecogeld, en daarmee eigenlijk indirect investeert in Stedin. En dus in de elektriciteitsinfrastructuur van Dordrecht.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loekemeijer. U was klaar, gaf u aan hè?

De heer Loekemeijer: Ja, klopt.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Loekemeijer: Dank je wel.

De voorzitter: Dan ga ik verder met GroenLinks. Mijnheer Van der Meer, u heeft het woord.

De heer Van der meer: Ja, dank u wel voorzitter, ik zeg iets over de energietransitie en mijn collega David Timmer zo meteen over verkeer en mobiliteit. Energietransitie in het algemeen praten we in het najaar over, daar wil ik nu geen tijd aan besteden. Wel iets over het duurzaamheidsfonds. We zijn erg blij met het creëren van een fonds voor duurzaamheidsleningen voor particuliere eigenaren, die hun woning moeilijk op andere wijze kunnen financieren bij de energietransitie. Uit de antwoorden op technische vragen die wij hierover hebben gesteld, leid ik af dat er in Dordrecht zo'n 9500 particuliere eigenaren zijn waarvoor geldt dat zij mogelijk van dit fonds gebruik zullen moeten maken. En dat zij naar verwachting gemiddeld zo'n zeventuizend euro of nog meer, uit dat fonds zullen willen lenen, vooral voor terugverdienbare zaken. Dat leidt mij tot drie vragen. Eén, in totaal zou die financieringsbehoefte, als je dat uitrekent, tot ongeveer 65 miljoen euro leiden. Een fonds van 1 miljoen lijkt dan erg krap, kan de wethouder reageren op die verhouding? Twee, zullen veel huiseigenaren ook niet terugverdienbare investeringen moeten doen, en doet zich dus de vraag voor of er naast leningen ook subsidies mogelijk zijn? Want voor bijvoorbeeld particuliere aansluiting op het warmtenet moeten hoge kosten worden gemaakt. En drie, het fonds richt zich nu op particuliere huiseigenaren. Is er ... Er is, begrijp ik uit de antwoorden, niet zoveel zicht op financiële nood bij met name kleine bedrijven die ook in die energietransitie mee moeten. Is het college bereid om daar nader onderzoek naar te doen, zowel naar de behoefte aan financiering bij bedrijven als de mogelijkheden om in die financiering te voorzien? Dat is het voorzitter, en mijn collega David Timmer gaat verder.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van der Meer. Mijnheer Timmer, u heeft het woord over het stukje verkeer.

De heer Timmer: Ja, dank u wel voorzitter. Om te beginnen, wij zijn voor het terugdringen van de auto, en wij zijn voor de bevordering van het fietsgebruik en de benenwagen, als ook voor het verbeteren van het OV. Een belangrijk punt voor GroenLinks is het terugdringen van autobezit en autogebruik. Dus zodoende zijn wij voor het vermeerderen van de autovrije en autoluwe gebieden, het instellen van 30 kilometerzones, en het verlagen van de maximumsnelheid op de N3 naar 80 kilometer per uur. Ook in het parkeerbeleid zouden wij graag maatregelen zien, die deze terugdringing kunnen bevorderen. Wij hopen dat met de uitwerking van de scenario's voor de EPV hier rekening mee wordt gehouden. Tevens hopen wij dat door de Groeiagenda, en de bouw van alle gewenste woningen, er niet één op één een auto bijkomt, of zelfs meerdere auto's per huishouden. Voor het parkeren bij het ziekenhuis

roepen we het college op om snel met het Albert Schweitzer ziekenhuis in gesprek te gaan om gezamenlijk naar oplossingen te zoeken voor het parkeren van het personeel. Geheel logisch zijn wij dan natuurlijk voor de bevordering van het gebruik van de fiets en een stimulering hierin. Fietspaden mogen breder en moeten veiliger, net als rotondes. Waar wij als gemeente de fietsmobiliteit kunnen bevorderen, moeten wij dit doen. Wij zien de aanpassingen voor het gebied van de Bankastraat met vreugde tegemoet, en hopen dat de voorgestelde ingrepen het gewenste resultaat zullen hebben. En dat hiermee het gebied Bankastraat een startschot en voorbeeld kan zijn voor andere gebieden waar de veiligheid en leefbaarheid vergroot kan worden. Tot slot hopen wij dat de top 10 locaties met gevaarlijke verkeerssituatie spoedig zullen worden aangepakt. Dat was hem.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Timmer. Uw inbreng heeft twee interrupties met zich meegebracht, mijnheer Kleinpaste en daarna de heer Kuhlmann.

De heer Kleinpaste: Dank u wel, voorzitter. Ik heb eigenlijk twee vragen aan mijnheer Timmer. De één is, hij is voor terugdringen van auto's, ook bij de nieuw te bouwen woningen. Betekent dat, dat GroenLinks activiteiten of initiatieven gaat nemen om de parkeernorm in die gebieden naar nul te brengen, of daar iets anders mee te doen? En de andere vraag is, hij bepleit dat de gemeente de verantwoordelijkheid neemt voor het parkeerprobleem dat de werkgever, het Amphia ziekenhuis, heeft met haar werknemers. In welke mate en op welke wijze acht de heer Timmer de gemeente verantwoordelijk voor dat aspect wat speelt tussen werkgever en werknemer?

De voorzitter: Mijnheer Kleinpaste, ik wil heel even een pas op de plaats maken. Ja, we lopen een beetje uit de tijd zoals jullie zien, dus ik wil even aan iedereen vragen of we ons toch kunnen richten op onderwerpen voor de Kadernota. En andere actuele onderwerpen misschien voor later te bewaren.

De heer Kleinpaste: Ja. Sorry voorzitter, deze inbreng wordt geleverd door GroenLinks voor de Kadernota,

De voorzitter: Ja, dat begrijp ik.

De heer Kleinpaste: Ik mag daar gerust op reageren. En dat we te krap hebben gepland of het niet uitkomt, ja ...

De voorzitter: Oké, dan gaan we verder. Dan wil ik straks ook niet het verwijt dat we te lang vergaderen, dan gaan we door.

De heer Kuhlmann: Voorzitter, mag ik mijn vraag stellen of is nu de gelegenheid voor de heer Timmer om de vragen van de heer Kleinpaste te beantwoorden?

De voorzitter: Nee, geef uw vraag maar mee gelijk.

De heer Kuhlmann: Ja. Mijn vraag gaat ook over het pleidooi van de heer Timmer om bij nieuw te bouwen woningen geen of weinig parkeerplekken te creëren. Ik ben benieuwd

hoe de heer Timmer daarover denkt? Wil hij geen woningen bouwen voor Dordtenaren die de auto nodig hebben voor hun werk? Daar ben ik wel benieuwd naar.

De voorzitter: Mijnheer Timmer.

De heer Timmer: Ja, dank u wel. Ben ik weer in beeld, want ik zie zelf alleen maar letertjes overal.

De voorzitter: U bent in beeld.

De heer Timmer: Oké. Nou ja, wat voor huizen er komen, hoe de huizen eruitzien, of dat deze parkeerplekken krijgen of niet, dat hebben wij ook niet voor het zeggen, dat weten we niet. Wij hopen alleen niet dat met de vermeerdering van de huizen, het ook zal leiden tot een enorme vermeerdering van de auto's. We snappen best dat mensen een auto nodig hebben voor hun werk, maar we hopen niet dat, stel er komen tienduizend woningen bij, dat dit ook zal leiden tot tienduizend auto's of misschien nog wel meer, want dat vinden we gewoon heel veel. Over de vragen over het parkeren bij het ziekenhuis, dit is inderdaad een aangelegenheid voor het ziekenhuis zelf. Maar we hopen wel dat het college in gesprek kan gaan met het ziekenhuis om te kijken wat voor oplossingen er eventueel zouden zijn. Of zij er samen uitkomen, wat de oplossingen daadwerkelijk zullen zijn, dat weten we niet, maar een gesprek lijkt ons heel belangrijk.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Timmer. Dan ga ik door naar de volgende fractie, dat is de fractie ChristenUnie/SGP, mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Allemaal letertjes inderdaad, ja dank u wel voorzitter. Over de energie, de RES, de Regionale Energiestrategie, daar ...

De voorzitter: Mevrouw Klein-Hendriks, u klinkt heel ver.

Mevrouw Klein-Hendriks: Zo beter?

De voorzitter: Ja, veel beter.

Mevrouw Klein-Hendriks: Yes. De microfoon die hing naar beneden. Over de Regionale Energiestrategie hebben we ook nog vragen aan het college, maar die komen dan dadelijk aan de orde. Er is veel over te zeggen en het komt ook nog eens in september terug. Op dit moment eigenlijk alleen de opmerking dat, zoals ook commissie Remkes heeft gezegd, dat niet alles kan en niet alles kan overal, Groei heeft ook gewoon beperkingen en we moeten ook echt letten op waar we kunnen besparen met elkaar. Over de duurzaamheidslening, heb ik alleen de enige opmerking, dat ik blij ben dat ook mensen met minder geld te besteden, ook een subsidie kunnen aanvragen voor isolatie door middel van groene daken of groene gevels, wat een hele goede energetische huishouding gaat geven. Zodat het ook voor mensen die dus inderdaad niet veel te besteden hebben, dit interessant kan zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Klein-Hendriks. Dan ga ik naar de PVV.

De heer Struijk: Nee, nee, stop, mevrouw Klein-Hendriks vergat even aan te geven dat ik het volgende onderdeel voor mijn rekening zal nemen.

De voorzitter: O, mijn excuus.

De heer Struijk: Mijn excuses, voorzitter, ja van mijn kant ook hoor, dat ik middenin brak, maar ik denk, ik moet eventjes ertussen komen.

De voorzitter: Mijnheer Struijk, u heeft het woord.

De heer Struijk: Ja, ik wil graag nog enkele opmerkingen maken onder andere over fietsmobiliteit, dingen daaraan verbonden zijn. Een paar goede zaken zijn al genoemd door de heer Oostenrijk en ook door de heer Timmer. Dordrecht wil fietsstad zijn, nou dat vinden wij als ChristenUnie/SGP ook. De heer Oostenrijk die had het over stoplichten, nou daar moet als het goed is binnenkort een oplossing voor komen, misschien kan de wethouder daar straks nog op ingaan. Hij heeft ooit een prachtige fietsapp beloofd die de stoplichten op een wonderbaarlijke manier op groen moet gaan zetten. Nou, daar zitten wij met smart op te wachten want ik ervaar zelf dagelijks, fietsend van het Leerpark naar het Gezondheidspark ook, dat je dan altijd driemaal rood hebt en dat is zeer irritant. Veiligheid is natuurlijk ook een punt. Gewoon Dordt heeft aandacht gevraagd voor fietsrotonde. Ik wil er eentje speciaal uitlichten, die aan het begin van het Leerpark, dat is echt een hele gevaarlijke situatie waar dagelijks bijna-ongelukken, en soms helaas ook echt ongelukken gebeuren. Ik ben heel benieuwd welke positie die rotonde inneemt in de top 20. Ik vermoed dat die hoog staat. Ik hoop dat er ook een keer naar gekeken wordt. Als we het toch over veiligheid hebben, er is heel veel gesproken over 30 kilometerzones. Wij willen ook heel graag een 60 kilometerzone op het eiland van Dordrecht, dus overal, met uitzondering van de N3, buiten de bebouwde kom gewoon niet harder dan 60. Een specifiek puntje wat ik wil noemen, heel lang geleden is er aangekondigd een fietspad wat de Zuidendijk met de Oudendijk zou verbinden. Fietsend vanaf de Schenkeldijk heb je dan een prachtige route via het Dordtwijk park naar de stad. Nou, fietsroutes, dat is een item. Het college wil heel graag snelle fietsroutes hebben. Ja, dan ben ik ook heel benieuwd hoe het hiermee staat? De fietspaden, die zijn al genoemd, daar vraag ik ook nog even aandacht voor, het wordt steeds drukker. En vooral ook in de coronatijd hebben we gezien dat steeds meer mensen de fiets pakken. En dan krijg je, de een heeft een e-bike, sommige hebben een speed pedelec. Skaten en skeeleren, dat is weer helemaal in, dus die fietspaden worden zeer intensief gebruikt. Ik denk dat de verbreding op een aantal plaatsen echt een must is. Het hoeft ook niet altijd kostbaar te zijn, want als veel mensen fietsen, dan slijten de wegen beduidend minder dan wanneer ze in de auto zitten. De Oostdijk bijvoorbeeld, dat fietspad is heel erg smal, daar kan je amper elkaar passeren. Dus misschien dat op termijn, als daar een renovatie plaatsvindt die af en toe nodig is door wortelopdruk, dat er ook eens naar gekeken kan worden. En een laatste puntje wat ik wil noemen, als je een fietsstad wil zijn, dan moet je ook zorgen dat fietsen goed neergezet kunnen worden. In Sterrenburg is het Biggetjespark vorig jaar geopend, en dat is een heel groot succes, met mooi weer is loeidruk. Heel veel mensen, moeders, vaders, opa's en oma's, komen met kinderen, met de fiets daarheen. Fietsen het park in wat eigenlijk niet bedoeling zou zijn, maar ik vrees dat dat een onbegonnen zaak is om dat ooit nog terug

te draaien, overall wordt gefietst in parken. Maar het zou heel fijn zijn als daar gewoon fietsen netjes gestald zouden kunnen worden, zodat het niet een chaos is op het grasveld. En ook op de paden zodat de ouderen met hun scootmobiel er niet eens meer door kunnen. Dus ja, ook denken aan dat een fiets geparkeerd moet worden, en liefst ook nog veilig. Dat was hem, voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Struijk, namens ChristenUnie/SGP. Dan ga ik door naar de volgende fractie, is de fractie PVV. Wie kan ik daarover het woord geven? Is er nog iemand aanwezig van de PVV? Nee? Dan ga ik door naar de SP, maar die waren er niet hè? Dan schiet het aardig op. Dan gaan we naar de VSP, mijnheer Stolk misschien?

De heer Stolk: Ja, nee, ik heb geen woordvoering op dit terrein.

De voorzitter: Oké, mooi. Dan gaan we naar de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Van den Bergh: Ja voorzitter, nog immer aanwezig.

De voorzitter: Mevrouw Van den Bergh.

Mevrouw Van den Bergh: Een paar opmerkingen over, ik zal beginnen met de energietransitie. Wij wilden van de wethouder weten wat hij vindt van het idee wat net door de inspreker van het Platform Duurzaam is gegeven? Om zeg maar werkloze mensen die door de crisis werkloos zijn geworden, zzp'ers, om die te betrekken bij energieprojecten. En samen met het Platform, de gemeente en het Platform, te kijken hoe zij met deze mensen daarin kunnen gaan werken. Ik wilde weten hoe de wethouder daartegenover staat? En wij vragen inderdaad, dat hebben we al vaker gedaan, bij de Regionale Energiestrategie vooral om aandacht voor de, zeg maar mensen die het niet financieel makkelijk hebben, en voor de betaalbaarheid van de energietransitie, want dat vinden wij uiterst belangrijk. En we hebben ook begrepen, en dat wilde ik ook even ter bevestiging horen, dat alle gemeenten van de Regionale Energiestrategie moeten akkoord gaan met RES, anders, wordt het niet aangenomen, althans dat wil ik even duidelijk hebben. Wat het verkeer betreft, 30 kilometerzones, in de vorige periode hebben we ons daar heel veel voor ingezet. Er komen er steeds meer. En het wordt steeds gebruikelijker, dat is ook goed. De inrichting blijft inderdaad een aandachtspunt, is ook lastig, is duur, is moeilijk te handhaven, maar het wordt toch al steeds meer gewoon. Mensen wennen eraan, en de inrichting, evenals van rotondes, ook voor fietsers, blijft aandacht vragen. Meer ruimte voor fietsers op straat, prima, daar moet veel meer aandacht voor zijn. En ook de stoplichten, het CDA had daar opmerkingen over, dat steunen wij, die moeten vriendelijker worden voor fietsers. Zeker nu, want steeds meer mensen gaan fietsen. Tot slot nog een opmerking over het parkeren. Wij gaan hier nou niet inhoudelijk op in, want dat komt bij de grote projecten op 8 juli aanstaande. Maar wat betreft het parkeren bij het Gezondheidspark in de nieuwe parkeergarage, willen wij toch alvast een reactie van de wethouder, zodat we daar volgende week verder op in kunnen gaan, waarom bijna onze, of volgens mij de grootste werkgever in onze stad en regio, het Albert Schweitzer ziekenhuis, niet is betrokken bij de gesprekken over het parkeren in de nieuwe parkeergarage? Ik weet wel, ze hebben zich teruggetrokken uit de ontwikkeling van de Middenzone, maar dit gaat over

parkeren, wat ook het ziekenhuis raakt. Dus wij willen graag weten waarom, zeker het Albert Schweitzer ziekenhuis, niet is betrokken? Dat hebben zij ons verteld in het inspreken bij de vorige commissie. En ook de andere partijen, Optisport en de sportverenigingen niet. Dat wilden wij nu even weten.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van den Bergh. Dan gaan we door naar, even kijken, ik zie de heer Oostenrijk. Mijnheer Oostenrijk, u had nog een interruptie op mevrouw Van den Bergh?

De heer Oostenrijk: Ja, dat was een interruptie op een deel van de reactie van mevrouw Van den Bergh, en toen het ging over de inrichting van de 30 kilometerzones. Ik snap het probleem, als bij een bestaande weg de zaak omgeturnd moet worden tot 30 kilometer. Dan zijn soms je mogelijkheden wat beperkt, ook als je de financiële aspecten daarop loslaat. Alleen ik heb het voorbeeld genoemd van Gravensingel oostzijde. Dat is nou typisch een voorbeeld waarbij de hele wegstructuur op zijn kop is komen te staan, daar is alles vonkelnieuw, omdat daar de weg toch al helemaal op zijn kop was. Nou, dan zeg ik, dan kan ik het niet helemaal volgen dat die weg er eigenlijk qua snelheid voor auto's nog beter op is geworden, oftewel die gaan onbewuster nog meer naar de 50 kilometer toe, dan dat die ervoor was. Dan zeg ik, daar ... Dat soort van gekke gevolgen moeten we niet willen hebben.

Mevrouw Van den Bergh: Nee, maar daar kan ik als reactie op ... Daar kan ik me wel in vinden. Tenminste, als ik een goed voorbeeld heb nu van de Gravensingel Oost, ik zou daar bijvoorbeeld veel meer ... Wij willen graag meer dat die fietspaden veel meer verbreed worden, zodat er voor de auto, dat die automatisch minder ruimte hebben dus ook minder moeten, want het is ook tweerichtingsverkeer, dan moeten ze automatisch veel meer uitkijken. Zonder dat je nou heel veel eenrichting moet doen op zo'n wegdek.

De heer Oostenrijk: Ja maar voorzitter, daar moeten we nu net weer dertig jaar op wachten, omdat die weg nu compleet weer er vonkelnieuw uitziet.

Mevrouw Van den Bergh: Dat ben ik met je eens, dat is een gemiste kans. En het moeilijk vind ik altijd dat je dat te laat ziet, namelijk op het moment dat de weg er ligt. En dat je niet van tevoren al input hebt kunnen geven.

De voorzitter: Ja. We kunnen even kijken wat de wethouder daar straks van vindt. Volgens mij verschillen jullie niet van mening, CDA en PvdA. Dank u wel mevrouw Van den Bergh. Dan ga ik door naar de fractie Gewoon Dordt. Mijnheer Kleinpaste, u heeft het woord.

De heer Kleinpaste: Dank u wel voorzitter. Ja, de energietransitie, daar komen we nog uitgebreid over te spreken, maar toch alvast wel de waarschuwing dat de energietransitie, wij zijn eigenlijk voor nationale regie daarop, dat is bekend. Een voorhoede gaat kennen hier in Dordrecht, en een achterhoede, en dat die achterhoede waarschijnlijk het kind van de rekening wordt. Omdat die A, al bij gaan dragen via vastrecht aan allerlei voorzieningen, en B, geen geld hebben om dan zelf de juiste stappen te zetten, en daar maken we ons echt ernstig zorgen over. Voor biomassa sluit

ik me aan bij hetgeen wat de heer Noldus daar al over gezegd heeft. Energietransitie komt later terug, dus daar gaan we het uitgebreid over hebben. Ten aanzien van verkeer, er is al een boel gezegd over rotondes. Ja, wij vinden het op rotondes toch wel een punt, dat daar altijd een conflict dreigt tussen auto's en fietsers. En dat met name fietsers die dan rechtsaf willen slaan, hun hand uitsteken en dat wordt niet gezien, heel erg lastig. Veel beter zou het zijn om te kijken van, wat is er nou mogelijk om inderdaad, en de heer Struijk van de ChristenUnie/SGP duidde daar ook al op, wat er mogelijk is om fietsers betere, veiliger, meer gescheiden routes te bieden, om overal te komen. Want, ook al pleit ik er regelmatig ook voor autobezit en autogebruik, natuurlijk zijn we ervoor dat daar waar het mogelijk is mensen lekker op de fiets gaan. Dat doen we zelf ook eigenlijk bijna structureel, dus dat zijn we zeker niet tegen. Dat wat betreft die 30 kilometerzones. Nog even dan, dat moet je goed doen of niet doen. En daar waar je het niet goed doet, leidt het tot niet-handhaafbare situaties. En dat is per definitie het paard achter de wagen spannen. Dat vinden we jammer, en eigenlijk uiteindelijk ook kapitaalvernietiging en verlies van geld. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kleinpaste namens Gewoon Dordt. Dan hebben we Fractie Jager maar ik had eerder gemeld dat mevrouw Jager was afgehaakt. Dus dan hebben we hiermee alle fracties gehad. Dan ga ik snel naar de wethouder, ik denk wethouder Van der Linden, volgens mij zag hem in de deelnemerslijst. Mijnheer Van der Linden, bent u daar nog?

De heer Van der Linden: Ik ben er nog voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Kijk.

De heer Van der Linden: Ja, ik vermoed dat ik het kort moet houden of ...?

De voorzitter: Ja, als u maar volledig bent.

De heer Van der Linden: Ja, goed. Nou, in ieder geval, dank voor de vragen. Het zijn er best veel, sommige lijken wel ook op elkaar, dus ik probeer ze een beetje per blokje te doen. Want jullie zien me ook dat niet alles letterlijk vanuit de Kadernota is aangevlogen, maar ik probeer zo compleet mogelijk te antwoorden. Een heel aantal van u heeft het over de fiets. En dat is natuurlijk niet gek, want daar besteden we al een aantal jaren best veel aandacht aan. U kent de ambitie, 30 procent fietsvervoer in de mobiliteitenmix, en in 2014 was dat iets meer dan 20 procent. We zitten nu op 27 procent, dus wat dat betreft doen we het niet slecht. We doen het natuurlijk niet zo goed als studentensteden, waar je vaak 50 of meer procent ziet. Maar wij zijn wel aan het groeien met de fiets. Deels zal dat te wijten zijn aan dat mensen er bewust voor kiezen omdat ze de auto niet willen kiezen, maar deels ook dankzij de maatregelen die we nemen of niet. We hebben ook in deze periode daar extra middelen voor beschikbaar. Daar heeft u zelf vorig jaar, het uitvoeringsplan fiets 2019 vastgesteld, en eind vorig jaar uitvoeringsplan 2022. Ja, ik kan alle maatregelen bij langslipen die toen, nou ja, van geld zijn voorzien en van een planning, dat ga ik nu niet doen denk ik. Tegelijkertijd, is er ook een top 20 verkeersonveilige plekken vastgesteld vorig jaar, die is al wat langer in uitvoering. Dat is ook ongeveer de rek die in onze middelen zit aan

extra inzet. Natuurlijk, als je beheer- en onderhoudsproject doet, of als je op een andere wijze met een weg bezig bent, dan zijn er soms ook middelen. In principe leg je bij beheer en onderhoud terug wat er lag, alleen dan soms kun je het gescheiden aanleggen en soms kun je er net een klein beetje betere aansluiting op maken. En met extra geld kun je nieuwe dingen doen. Nou, ik denk dat wij nog binnen de start van het volgende seizoen nog wel gaan praten over de voortgang van die uitvoeringsnotitie. U weet ook dat een deel van de projecten rond fiets, eigenlijk best veel, cofinanciering kennen. En dat wij nu extra middelen hebben gekregen, waardoor we dat geld beschikbaar hebben voor fiets en voor verkeersveiligheid, maakt het voor ons ook iets makkelijker om als er geld is, mee te lopen in die financieringsrondes, en daar kun je nog iets meer mee doen. En daar verwachten we ook dit najaar nog wel wat nieuws over. U noemt een paar plekken, onder andere de rotonde bij het Leerpark, nou die staat inderdaad, ik heb het even opgezocht, op plaats 13 van de verkeersonveilige plekken. En de bedoeling is wel dat we daar deze zomer ook een aanpassing op doen, zodat die wat dat betreft weer veiliger wordt. Nou, u weet, rotondes, daar komt veel verkeer samen, dat is ook de eigenschap van rotondes. We proberen die zo veilig mogelijk in te richten. We hebben ook in de afgelopen paar jaar een aantal grotere rotondes beetgepakt, waaronder de Hugo de Groot rotonde. Nou, sommige rotondes hebben echt gescheiden verkeer, anderen komen daar wel bij elkaar maar proberen we het wel door meer overzicht te creëren goed te laten verlopen. En als je kijkt naar de top 20 lijst, staan er nog wel een paar rotondes op maar die pakken we dan aan. En dan verdwijnen ze hopelijk van die lijst. Ik kijk even naar, o ja, en er was nog een vraag, over de fiets, het fietspad Oudendijk, Zuidendijk. Dat heeft te maken met een eigendomssituatie, en dat is best lastig. Dus daar kan ik eigenlijk geen echte voortgang op melden op dit moment. Even kijken, dan gaan we even naar parkeren. Nou, parkeren is natuurlijk een thema wat in elk stuk van de stad weer iets anders leeft. Binnenstad is echt anders dan buitenwijken. Een aantal van u geeft aan, hoe gaat het met Oudelandshoek? Nou, u weet, we hebben daar inderdaad vorig jaar, eind vorig jaar in november onder andere, over gesproken. Dat was toen niet voor de eerste keer, we hadden in dat jaar twee keer een voorstel gedaan aan de mensen in de buurt. En de ene keer was een deel van de beurt tegen, en een andere keer ook weer. En toen hebben we gezegd, ja we kunnen het zelf wel verzinnen. Maar we zien ook, het is hartstikke ingewikkeld, want je wil ook je wijk een beetje groen houden, en je wil ook zorgen dat niet alle vrije ruimte vervolgens door parkeerplekken wordt ingenomen. Ook omdat als je heel veel realiseert, de druk vanuit omliggende buurten ook weer daarheen gaat. Toen hebben we gezegd, laat de buurt, laat bewoners dat beslissen. We hebben, en de heer Kuhlmann verwees daarnaar en ook de heer Tutupoly geloof ik, een onderzoek laten doen, naar de parkeerdruk in de wijk Oudelandshoek. Nou, die verschilt heus wel een beetje per erf, maar in principe is die gewoon heel erg hoog, heel erg hoog, bijna permanent. Dus daar zou je wat aan moeten doen. De ruimte is beperkt, beperkter dan in sommige andere wijken. Dan zeggen wij, buurtbewoners weten het beste waar het wel kan of waar het liever niet moet. Daar is een proces op gelopen, en dat was begin maart zover dat we zeiden, oké, er ligt in ieder geval een voorstel, dat willen we gaan bespreken. Toen kwam corona, dat is nu afgelopen, althans, we zijn wel weer zover dat we in een zaaltje bij elkaar kunnen komen. Dat wordt gepland, en ik wil het eigenlijk nog voor de vakantie hebben zodat we daar ook een punt aan kunnen zetten voor wat

betreft dit stuk van Oudelandshoek. En intussen zijn we ook voor de andere delen, deze trajecten in voorbereiding, zodat we ook tot uitvoering kunnen overgaan. Natuurlijk geldt het dit ook voor andere stukken van de stad, maar de meeste vragen over de parkeerdruk in de buitenwijken, komen denk ik uit Sterrenburg en uit Oudelandshoek. Dan heb ik nog een aantal vragen gehad over 30 kilometer, of een aantal opmerkingen eigenlijk meer. Ik sluit me aan bij wat onder andere de PvdA zegt van, eigenlijk, het gaat steeds beter. Natuurlijk merk je nog steeds dat 30 echt een lastig te hanteren snelheid is, ook voor jezelf. We zien wel dat door de drempels, door de gewenning, door de wegversmalling op sommige punten, het op veel plekken echt van vijf jaar terug, 50 tot 60 kilometer per uur, toen het nog 50 was, naar onder de 40, en inmiddels onder de 35 gaat. Dat is fijn, dat geeft meer veiligheid. Uiteindelijk wil je toch echt wel toe naar die 30. We zien ook andere dingen, naast de drempels die niet overal kunnen, dat weet u, hebben we ook gekeken naar bloembakken en andere manieren om het te stimuleren. In de binnenstad is nog ietsje moeilijker dan bijvoorbeeld in de schil, omdat in de binnenstad natuurlijk de huizen vaak helemaal niet onderhouden zijn en je met trillingen moet rekening houden. En ook de inrichting van de stad iets anders is daar. Nou, die bloembakken lijken wel te werken maar daar moeten we nog even goed naar kijken. Ja die drempel, die ziet er natuurlijk spectaculair uit, die Actibump. Die wordt ook op sommige plekken wel gebruikt. Ik weet dat die onder andere in Duitsland ook gebruikt wordt. Daar hebben we wel naar gekeken, want we volgen dit soort innovaties wel. Wij denken wel dat dit toch een beetje een gevoel van onveiligheid geeft, met kans op schade. Nou, u weet morgen halen we de pollers weg, die hebben er achttien jaar gestaan, met een reden, maar die leverden ook veel schade op. Dat willen we eigenlijk liever niet. Dus ik ben nu niet geneigd om te zeggen, laten we maar eens een keer zo'n Actibump inrijden. Maar we volgen dit soort innovaties wel, want ik denk dat zonder innovaties je ook niet alles kan oplossen. Dan ga ik even kijken, een paar van u refereerden aan de ...

De voorzitter: Wethouder, ik zie een vraag van mijnheer Van der Klaauw.

De heer Van der Linden: Ja.

De voorzitter: Mijnheer Van der Klaauw, u heeft het woord.

De heer Van der Klaauw: Ja, dank u wel voorzitter. Een tweetal vragen, over het parkeren Oudelandshoek, u praat over de bewoners. Of die komen bij elkaar, en die bepalen. Maar mochten bewoner er niet uitkomen, wat is uw actie dan?

De heer Van der Linden: Ja.

De heer Van der Klaauw: Dat is mijn eerste vraag, en de tweede vraag over de 30 kilometerzone. Bent u het met mij eens dat sommige inrichtingen van wegen, niet volgens de wetgeving zijn ingericht, en daardoor ook niet 30 kilometer gehandhaafd kan worden? En wat gaat u daar dan aan doen?

De heer Van der Linden: Ja. Nou, over die eerste vraag, over parkeren Oudelandshoek, we hebben gekozen voor een methode die we op meer plekken in de stad hebben

toegepast, in feite is die ook bij Bankastraat toegepast, niet alleen voor verkeer maar ook soms voor een beheer en onderhoud vraag. Kijk, we doen dit niet omdat de gemeente iets wil hè. We willen het omdat bewoners zeggen, daar heeft onder andere uw fractie ook weer helder aandacht voor gevraagd, dit is iets te veel, dus er moet wat gebeuren. En je weet, als je met schaarste omgaat, in dit geval schaarse parkeerruimte, zijn er altijd mensen die zeggen, ja, er moeten veel meer, ongelooflijk, slechts vijf of tien, het moeten er wel vijftig zijn. Ja, en anderen zeggen, ja dat kan helemaal niet, want we willen ook een speelplek, het groen wat er is ...

< Vanwege een technische storing is het laatste deel van de commissievergadering niet uitgezonden en ook niet opgenomen. Om die reden ontbreekt dit deel van de commissievergadering in dit verslag. >

CONCEPT